

Debesuotas, lietingas
Saulė teka 5:51, leidžiasi 8:01

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Rugpjūčio-August 8 d., 1972 m.

Kaina 15c

186

BREŽNEVAS NORI PASIMATYTI SU SADATU

SARGENT SHRIVER TIKISI PAKELTI DEMOKRATŲ NUOTAIKAS

Singerio grupė prašo komitetą sušvelninti
Chicago teisėjo Covelli sprendimą

WASHINGTONAS, D. C. — Kennedy žentas Sargent Shriver tikisi pakelti demokratų partijos veikėjų nuotaikas artėjančių rinkimų propagandai. Visai eilei politikų atsisakius būti sen. George McGovern kandidatais į viceprezidentus, demokratų partijoje stiprėja pesimizmas. Jis, sutikęs būti kandidatu į viceprezidentus, tuojau pradėjo skambinti įtakingiesiems demokratams ir prašyti, kad jie įsitrauktų į artėjančią rinkiminę kampaniją.

Sen. McGovern — daug laiko praleido prie telefonų, kalbėdamas su įtakingaisiais vadais, bet jis nepatraukė sen. Muskie, Humphrey, Kennedy ir kitų.

Sen. McGovern suprato, kad jis negaus įtakingesnių demokratų paramos ir negalės laimėti rinkimų. Sargent Shriver tikisi pataisyti nuotaikas. Jis, matyt, tuo reikalu jau tarėsi su Chicago mery Daley.

NUSIMINE SINGERIO ATSTOVŲ GRUPE

Konvencijos metu aldermanas Singer, Jessie Jackson, gavę kredencialų komiteto pritarimą, nenorėjo kalbėti su rinktais Chicago demokratais. Kaip demokratų partijos centro komitetas, taip ir teismas kitaip dabar žiūri į visą Singerio kampanijos reikalą. Kitaip į reikalą žiūri ir pats Singeris. Jis pasiuntė posėdžiaujančiam demokratų centro komitetui laišką, kuriame jau nieko nekalba apie rinkty Chicago atstovų pripažinimą, bet prašo sušvelninti teisėjo Covelli sprendimą. Teisėjas Covelli dar prieš demokratų partijos konvenciją įsakė aldermanui Singer ir kitiems jo šalininkams nevykti į konvenciją ir netrukdyti rinktiesiems atstovams dalyvauti Miami konvencijoje. Jis nepaklausė.

Dabar jis turi vykti į Covelli teismą ir pasiaiškinti, kodėl jis nepaklausė teismo įsakymo? Singeris bijo Covelli sprendimo, nes, Floridoje labai smarkavęs, dabar nebežino, ką teisėjui pasakyti.

Pakistanas ieško kankinimo įrankių

WASHINGTONAS. — Pakistano valdžios atstovas ieško pirkti invazijos įrankių žmonėms kankinti bei priemonių įtariamiesiems priversti prisipažinti ir kalinių smegenims "plauti".

Septyniolikos dalykų sąrašas Pakistano karo attachė pulk. Ahmed Shamshad turi sužymėti tokius dalykus kaip "techniški prietaisai" telefonu pasikalbėjimams nuklausti, neįtariamai foto nuotraukoms daryti, slapčiomis pranešimams nematomu rašalu rašyti, mikrofonams kambariuose įrengti, elektros srovės smūgiams įtariamą tardant priversti kad kalbėtų, įvairioms stiprioms šviesos tardomajam "suminkštinti" ir kt.

WASHINGTONO spaudoje reporteriams dėl to bizariško sąrašo paklausus, pulk. Shamshad atsargiai atsakė: "Aš nežinau ką atsakyti. Tai, beabejo, yra vidaus reikalas", ir "Kiekvienas valdžia vartoja kankinimo priemones ir nuklausoimo įrengimus". Jo sąrašas reiškias nieko daugiau kaip tik "pasiteiravimą".

IŠ VISO PASAULIO

CHICAGO. — Praeitą savaitę galį rastas savo maisto karutėse nušautas savininkas Mahmoud Washeik, 39 metų, gyv. 10507 S. Corlis Avenue. Kądangi jis savo krautuvėje laikydavo daug pinigų, spėjama, kad jį nušovė plėšikai, nors krautuvės kasoje \$4,400 ir nužudytąjo kišenėje \$64 pinigų rasti nepaimti. Spėjama, kad savo šūvio garso išsigandę plėšikai pabėgo, nespėję pinigų pagrobti.

SAN FRANCISCO. — Dr. Boris Petrovski, Sovietų sveikatos ministeris, pareiškė spaudos atstovams, kad sovietai turėjo keturias nesekmingas širdies perkėlimo operacijas. Visi keturi pacientai po operacijos netrukus mirė. Dr. Petrovskis yra atvykęs keturiomis dienomis į Kaliforniją, norėdamas susipažinti su sveikatos įstaigomis.

LA GRANGE, Ky. — Apie trys šimtai juodžių ir baltųjų kalinių Kentucky valstybiname kalėjime praeitą sekmadienį apie 15 minučių mušėsi peiliais, brūkšniais ir beisbolo lazdomis, kol kalėjimo sargams pavyko riaušes apmrinti. Sužeista mažiausiai 24 baltieji, kurių du nugabenti į ligoninę, o kiti aptvarstyti pačiame kalėjime. Muštynės prasidėjo po to, kai vienam juodžiui, užėjus į baltųjų dormitoriją, kažkas metė į jį šluotą. Į prasidėjusias muštynes įsijungė maždaug po lygų baltųjų ir juodųjų skaičių.

PHILADELPHIA, Pa. — Miestas stato kalėjimą "be sienų", tai yra iš neperšaunamos Lexan plastikos, kas sudaro iliuziją, kad sienų visiškai nėra. Kiekvienas celių blokas po 250 kalinių turės savo stereo muziką ir virtuvės įrengimus. Toks kalėjimo atnaujinimas karštuosius \$800,000.

MARSHALL, Cal. — Septyniadešimt penkios poros bendroje vedybų ceremonijoje buvo sutuoktus praeitą sekmadienį farmoje, netoli San Francisco. Sutuoktuvų pasižiūrėti buvo susirinkę apie 2,000 publikos. Ceremonija baigėsi 150 jaunavedžių bendru "meilės" šokių 20 muzikantams griežiant. Jaunavedžiai priklauso "hipių" kolonijai, vadinamai Synanon Foundation, tu rinčiai apie 1,700 narių, gyvenančių savo komunose Kalifornijos pakraščiais. Daugumas jų yra buvę narkotikų vartotojai.

PANAMOS MIESTAS. — Pirmą kartą ketverių metų bėgyje po to, kai Panamos Tautinė Gvardija pasiėmė į savo rankas valdžią, įvykusiame rinkimuose dalyvavo rekordiniai didelis balsuotojų skaičius. Į seimą (tautinę asamblėją) išrinkti 505 atstovai.

Pietų Vietnamo karys, sužeistas Quang Tri mieste, nešamas į helikopterį ir į ligoninę. Komunistai apšaudė Quang Tri miestą artilerija, bet pietų Vietnamo kariai tikisi juos iš Quang Tri ir visos apylinkės netrukus iškrapstyti.

Pucinski už Shriverį

CHICAGO. — Kongresmanas Roman Pucinski (D., Ill.) pareiškė didelį pasitenkinimą dėl Sargent Shriverio pakvietimo demokratų kandidatu į viceprezidento postą. Jo asmuo būsiąs patrauklus vidutinės klasės amerikiečiams. Shriverio įėjimas į politiką priversiąs senatorių Percy "atnaujinti pastangas įsiversti" Spiro Agnew kaip respublikonų kandidatą perrinkimui tą postą.

Vyras už žmoną sumokėjo \$50,000

El Paso, Tex. Vieno šio miesto banko prezidentui Kenneth Dean praeitą penktadienio rytą išvažiavus į savo banką, du gerai apsiręngę vyrai, atvažiavo į jo rezidenciją, pasigrobė jo žmoną, kuriai surišę rankas, užklėję burną ir akis išsivežė, pakelėję paskambino pačiam Dean ir susidėrė į del išpirkimo, žmoną paleido ją nusivežę keletą mylių už miesto. Plėšikai reikalavo \$100,000, bet nusileido iki pusės sumos kai bankininkas pasisakė negalėsiąs sukelti šimto tūkstančių.

Meškos užpuolimas

GLACIER NATIONAL PARK, Montana. — Nugabentas į Whitefish ligoninę šio parko prižiūrėtojas John Bendnars, 24 metų, su sulaužyta nosimi ir smarkiai subraižytas meškos, kuri Bednarsą aptiko laukinių uogų pakrūmėje bemiegantį ir jį skaudžiai apkūlė. Bednars besigelbėdamas buvęs ilpės į medį, iš kurio iškritęs šešias mylias slaužte slaužęs, kol parko tarnautojai jį rado.

SUDYGO 4000 METU SENUMO SENKAPYJE RASTOS SEKLOS

TOKIO. — Japonijos archeologas Yasutoki Togashi pranešė, kad sudygo spėjamai 4,000 metų senumo soros (miletų) seklos, kurios buvo rastos proistorinėse kapinėse prie Akito 400 mylių į šiaurę nuo Tokijo. Senkapyje rastos trys to augalo sėklės padėtos saulėje pradėjo leisti daigelius.

Sėklų senumas apsprestas archeologiniu būdu ištiriant tos vietos žemės klotą senumą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Amerikos karo lakūnai sekmadienį sunaikino 9 komunistų tankus, o pirmadienį apvertė ir sudegino dar 6. Sovietų Rusijoje gamintais tankais komunistai iš Kambodijos norėjo įsiveržti į pietų Vietnamą, bet jiems nepavyko.

◆ Filipinų salose nepaprastai didelis lietus pakėlė upių vandens lygį ir nuskandino 435 gyventojus. Lietus buvo toks staigus ir netikėtas, kad gyventojai neturėjo laiko pasprukti į aukštesnes ir saugesnes vietas. Vienoje provincijoje pradėjo siausti cholera, nuo kurios jau mirė 42 vaikai.

◆ Tajaus kariuomenė užmušė 101 komunistą, įsiveržusį kartu su ginkluotomis karo jėgomis.

◆ Richard wade, įtakingas sen. McGovern organizacijos narys, atsisakė iš pareigų. Jam nepatinka sen. McGovern kreipiamas kryptis.

◆ Amerikos mokslininkai paleido specialų satelitą, pavadintą Explorer 46, kuris rinks informaciją apie erdvėje skraidančias įvairias medžiagas, galinčias pakenkti astronautams arba paleistiems žinių rinkėjams.

◆ Pasaulio grožio karalaitė Kerry Wells turi nemalonių su neramiu savo broliu. Pietų Afrikoje jis buvo suimtas dėl narkotikų.

◆ Aukščiausias teismas nesirengia svarstyti teisėjo Douglas nutarimo, liečiančio Pentagono dokumentus pagrobisio ir paskelbusio Daniel Ellsberg. Teismas turės svarstyti bylą be Aukščiausio teismo sprendimo.

Plėšrus aligatorius

JACKSONVILLE, Florida. — Šešių metų amžiaus vaikas David Wayne Abbot, atvykęs su skautų grupe į Laivyno aviacijos stotį, nuėjęs su kitais berniukais prie vandens meškeriojams žuvyčių gaudyti, buvo aligatoriaus pagrobtas ir į vandens panarintas. Tai jau trečias toks įvykis šią vasarą Floridoje. Berniukui ligoninėje padaryta 30 susiuvimų, kol buvo galima aptvartinti dešinę koją, kurią aligatorius buvo savo nasruose suspaudęs. Nors prie tos vandens duobės visas būrelis skautų žuvytes gaudė, bet niekas nepastebėjo aligatorių artėjančių.

Karo belaisviai už McGovern?

HONG KONGAS. Hanoi radijas transliavo pasikalbėjimą su sugautu į nelaisvę amerikiečiu lakūnu, tariamai kap. Charles Allen Jackson iš Charleston, W. Va., kurs pasakė tikįs kad sen. George McGovern bus išrinktas prezidentu.

Palipo į "Cukraus galvą"

RIO DE JANEIRO, Brazilija. Trys austrai ir vienas vokiečiai iš Vakarų Vokietijos praeitą sekmadienį užlipo į šio miesto kalno, vad. Cukraus galva viršūnę. Jie pripažinti pirmaisiais, kuriems pavyko įlipti į šio kalno viršūnę iš šiaurės pusės.

MANILA, Filipinai. Visą mėnesį besitęsiančiuose potvyniuose žuvo 427 žmonės, bet monsunų liūtims kiek sumažėjus, laukia, kad ir potvynių vanduo pradės atslūgti.

Turtinų Rusijos komunistų vaikai, eidami į privilegijuotas mokyklas, laimi, apmokantini. Vazinėti "automobiliais". Turtinųjų vaikams pagaminti specialūs "automobiliai", kuriais vaikai turi pramokti vairuoti didelėje spūstyje.

RUSAI NESITIKĖJO, KAD EGIPTRAS SUSITARTŲ SU LIBIJOS KARIAIS

Prezidentas Sadatas neleidžia rusams išvežti
Egiptan atgabentus karo medžiagas

KAIRAS, Egiptas. — Egipto prezidento Anvar Sadato susitarimas su dabartiniais Libijos karo vadais labai nustebino Sovietų Sąjungos strategus ir karo vadovybę. Komunistų partijos pirmasis sekretorius Brežnevas prašo prezidentą Sadatą paskirti laiką atsakomųjų pareigūnų konferencijai. Iki šio meto Egipto prezidentai turėdavo prašyti komunistų vadus pasimatymų, o dabar pats Brežnevas nori pasitarti apie tolimesnius santykius.

Ulsterio katalikai atakavo kariuomenę

BELFASTAS, šiaurinė Airija. — Įsitusių airių apie tūkstanties minia atakavo britų kariuomenės postą Belfasto sporto aikštėje sulaužydami geležines tvoras, padėdami karišką tanką ir karius apmėtydami akmenimis, plytomis, bonkomis ir gelžgaliais. Apie 200 jaunuolių būrys išvertė stiprius pieno vartus, uždarančius praeimą į Andersonstown katalikų distriktą.

Kareiviams pradėjus į riaušingus šaudyti guminėmis kulomis šie išbėgiojo. Britų pastangos derybomis su katalikais išspręsti šiaurinės Ailsterio krizę nutrūko dėl katalikų reikalavimo paleisti į laisvę apie 300 kalinamų Airių Respublikos Armijos narių.

60 valandų rūbinėje

SAN ANTONIO. — Sekmadienį, 11 valandą dienos, negyvenamo naujo namo rūbinėje rastos dvi mergaitės: Fara Fazi, 8 metų, ir Cherry Lambert, 6 metų, kurios praeitą ketvirtadienį per neatsargumą užsidarė ir negalėjo išeiti, kadangi rūbinės durys yra atstumiamos tik iš lauko pusės. Naujasis namas yra per vieną bloką nuo Fara Fazi namų. Mergaičių ieškoti buvo sukelta policija, aviacijos rezervistai ir šiaip savanoriai.

Visa laimė, kad tame name buvo paliktas įjungtas oro vėsin tuvas, kitaip jos nebūtų gyvos ištvėrusios, kaip tvirtina ligoninė, kur mergaitės nuvežtos patikrinimui.

Hiroshimo sukaktis

TOKIO, Japonija. — Rugpjūčio 6 dieną buvo 27 metų sukaktuvės nuo atominės bombos numetimo į Hiroshimo miestą. Mažiausiai 40,000 žmonių dalyvavo gedulingose ceremonijose.

Hiroshimo miesto meras Set-suo Yamada savo kalboje neminėjo Amerikos, bet reikė vilti, kad pasiseks militaristus prikalbėti niekad atominį ginklų nevertoti.

Hiroshimo administracija yra apskaičiavusi, kad nuo tos bombos žuvo 200,000 žmonių...

Apvogė teisėją

CHICAGO. — Apygardos teismo teisėjas John S. Boyle šeštadienį popiet, grįžęs iš pobūvio į savo rezidenciją, 1100 North Euclid ave., Oak Park, rado namus išplėštus. Išnešta minko kailiniai, šautuvai, žiedai, karoliai, laikrodėliai ir kt. brangenybės už mažiausiai 2,000 dolerių. Vagys į namus įsilaužė per virtuvės langą. Kambariuose viskas suversta, stalčiai ištraukti, bet "vandalizmo" nebūta.

Kaip velionis Naseris, taip ir prezidentas Sadatas keliais atvejais gavo užtikrinimus iš Kremliaus valdovų, kad egiptiečiai gaus pakankamą kiekį modernių ginklų, kurie leis Egiptui sunaikinti Izraelį. Dabar, kai atėjo laikas tuos ginklus duoti, tai Maskvos vadai pradėjo išsisukinėti. Paskutinėje Sadato kelionėje į Maskvą rusai aiškiai jam pasakė, kad puolamųjų ginklų rusai jam neduos. Be puolamųjų ginklų, aišku, egiptiečiai nepajėgs išvyti izraelitų iš Sinajaus pusiasalio ir susigrąžinti Suez kanalo srities kontrolę.

Prezidentas Sadatas, pasitaręs su Egipto karo vadais, nutarė veikti dviem kryptim. Pirmą eilę susitarė su Libijos karo vadais, kurie jau anksčiau buvo nepatenkinti kartu su sovietų patarėjais einančia komunistine propaganda, o vėliau jis nutarė įsakyti sovietų patarėjams išsikraustyti iš Egipto teritorijos. Maskva suprato Egipto pyktį, bet ji niekad nemanė, kad Sadatas įsakys išsikraustyti tokiam dideliame sovietų patarėjų skaičiui. Sovietų valdžia visą laiką skelbė, kad jos karo jėgų nėra Egipte. Ten pasiūst tikėtai Egipto prašyti patarėjai. Dabar Egiptas paprašė visus patarėjus išsikraustyti.

Maskva yra sudėjusi nepaprastai dideles sumas Aleksandrijos uostui gerinti. Maskva turi įrengusi raketoms leisti lizdus. Sovietų lakūnai išskrido iš Egipto, išplaukė keli sovietų laivai, bet dauguma rusų nenori skubėti. Jie nori išsivežti ir karo medžiagą, bet egiptiečiai nenori karo medžiagos išleisti.

Brežnevas nori pasimatyti su Sadatu, kad galėtų išgelbėti dalį karo medžiagos ir pasilikti kokią atramos punktą Egipte. Sadatas metų pradžioje apvalė kariuomenę nuo sovietų agentų, o dabar yra pasiryžęs karius naudoti rusams išprašyti. Kremlius nesitiki, kad Sadatas ryžtųsi tokiam žingsniui.

Spaskiui pasisekė

REYKJAVIK, Islandija. — Boris Spaskis, ligišiolinis pasaulinis šachmatų čempionas, rugpjūčio 6 d. laimėjo vienuoliktąjį lošimą ir priverė amerikietį čempioną Bobby Fischer. atsakyti nuo 31 ėjimo. Manoma, kad ši pergalė gražina Spaskiui viltį apginti savo pasaulinio čempiono titulą.

CAIRO, Egiptas. — Laikraščio Al Gomhourya pranešimu, Palestinos partizanų vadas Yassir Arafat, vadovaujans Palestinos išlaisvinimo organizacijai, atgabentas į karišką ligoninę sveikatos tikrinti.

RAVALPINDI, Pakistanas. — Keleiviniams traukiniui pakeliui į Karachi įvažiuojant į prekinį traukinį, 50 žmonių užmušta ir apie 150 sužeista.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

TOLIMESNĖS ŽINIOS APIE HEMOROJŲ

Daugelį hemorojų galima sutvarkyti be operacijos.

Mediciniška tiesa

Nekomplikutas hemorojus

yra toks išsėlimo žarnos venų išsiplėtimas, kuris esti be priedinių pakitimų. Tie priediniai pakitimai gali būti tokie: tos angos gleivinės ar odos įdreslėjimai (fissure), susiaurėjimas (stricture) ar gilus pūlinis kanalas mėsos (fistula) bei nenormali išsėlimo žarnos gleivinė. Nesant šių pakitimų, hemorojus dažniausiai galima neoperuoti — vien tik jo perrišimu pasitenkinti. Kaip jau anksčiau minėta, operuojamas (hemorrhoidectomy) hemorojus esant čia minėtoms ir dar kitoms komplikacijoms, pvz. žarnos iškritimas ir jos savaime neištraukimas atgal. Taip elgiantis nesutvarkoma tik apie 4% hemorojų sergančiųjų. Tokių išvadų prieita gyd. Eugene P. Salvati ištyrus vieną tūkstantį nuo hemorojų gydytų asmenų per paskutinius dešimt metų. Tas daktaras tvirtina, kad jo kabinete du trečdaliai pacientų turėdavo nekomplikuotą hemorojų. Toks nekomplikuotas hemorojus pasireiškėdavo tai kraujavimu, tai iškritimu ar abiem neregumais. Tokį hemorojų gyd. Salvati perrišdavo — neoperuodavo ir ligoninėm tokio paciento neguldavo. Taip gydytoji elgiantis, ligoniniai gydavo trejų gerį: 1. Jie neišleisdavo pinigų už ligoninę gulėjimą. 2. Jie nenustodavo darbadienių. Tai ekonominiai gerumai. O čia dar trečias — jau mediciniškas gerumas — neoperuojant hemorojų, jei būtina nereikia išvengti komplikacijų, pasitaikančių dėl operacijos. Jos esti trejos: 1. Angos susiaurėjimas. 2. Vidurių nesulaikymas (incontinence). 3. Neužėjanti žaizda. Hemorojus vien perrišimas — jo neoperavimas viršui minėtų komplikacijų neduoda. Tai nesudėtingas hemorojų gydymas. Jis beveik neskausmingas. Ir tik apie du nuošimčius atsitikimų kraujavimą sukelia.

Išvada. Pagal dr. Salvati išsėlimą, kad daugelį hemorojų galima sutvarkyti be operacijos. Pakanka tik perrišti išsiplėtusias venas. O kai prisieina komplikuotą hemorojų operuoti — tada geriau žaizdą po operacijos užsiūti.

Pasikaityti. Modern Medicine, July 10, 1972.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMŲ PASINAUDOTI

Stiprinimės prieš vėžį Klausimas. Kodėl vienas greit miršta nuo vėžio, o kitas net metais nutęsia su juo besikankindamas? Prašau gerb. daktarą paaiškinti, nes tai ne man vienai įdomu.

Atsakymas. Vėžio pas žmogų atsiradimo pati svarbiausioji priežastis yra žmogaus kūno atsparumo (imuniteto) sumažėjimas. Vėžys prasideda tik iš sveikos vienos vienintelės — bloką pasikeitusios celės. Kiekviena celė turi polinkį augti — daugintis. Tai gyvybės pradų apdovanojimas. Tik jos prisilaiko kūnui naudingų taisyklių normaliai augdamos. Tik kai pasilpęs kūnas esti jaudikliams veikiamas (virusas, tabako smalka, kai kurie chemikalai...) — jo viena celė išsiskaido — pradeda nekontroliuojamai daugintis. Tada prasideda žmogaus ankstyvas galas. Tik laiko reikia, kol iš tos vienos celės išsivystys didžiulis vėžys. Taip viena nesveika tapusi mikroskopinė celė pradžioje milijonus sveikų kūno celių.

Žmogaus prigimtas ar įgytas atsparumas jaudikliui yra pats didžiausias žmogaus ginklas nuo vėžio. Panašiai atsparumas teikiama naudą ir augalui — atspari augalų nepuola vabalai. Todėl stenkimės laikyti kūną galimai atsparesni. Trejopai mums reikia save stiprinti. 1. Kuogeriausias reikia maitintis ir mankštintis. 2. Geru, artimui skirtu darbu reikia savus jausmus žmogui, kad pajėgtume mažiau pavaldyti, pykti, apkalbėti, niekus į laikraščius rašyti... tada visos vidaus ir išorės sekrecijos liaukos gamins teigiamą sekretą ir tokį pilis į kraują bei išorėn. Pastaroju atveju gerėja virškinimas, kai į virškinimo kanalą išpila naudingos išorinių sekrecijos liaukų pagamintos sultys. 3. Protą lavinkime šių dienų mokslo šviesa. Tada pajėgsime atsikratyti visokių dvasios bei kūno negerovių. Dabar, ar tai jausmais, ar kūnu, ar protu negalvojame žmogus pats sau užsideda pančius prietarių bei kitokių paties žmogaus sau užsikrautų negerumų pavidalė.

Pagalau, ir paties vėžio rūšis yra svarbu. Kartais vėžys auga labai greitai — piktybi-

Dr. Adomavičius, energingiausias Alvedo renginių ir projektų pradininkas bei vykdytojas, kalbasi su Lietuvos generaline konsule Juze Daukvardiene Alvedo piknike.

niu toks vėžys vadinamas. Kartais — metais po augimo užsitiesia — toks mažiau piktybiškas laikomas, nors ne vieno vėžio nėra gero. Mat, ir augalai ne visi vienodai greit auga, vystosi. Ir vėžio srityje esti nevienodas biologinis pajėgumas. Taigi, nuo dviejų svarbiausių dalykų pareina, kaip ilgai žmogus gyvens gavęs vėžį: 1. nuo žmogaus atsparumo ir 2. nuo vėžio gajumo.

Mūsų pareiga ne vien dejuoti, vėžio bijoti, bet dirbti prieš vėžį. 1. Reikia geru maistu, tokiu gerimu bei galvojimu ir jūtimu save stiprinti. O jau vėžį gavus reikia jį galimai ankstyviau šalin ti — operuoti, o tik po to žudyti jo "vaikus": švitinti tokiomis spinduliais, kurie vėžines celės daugiau žudantiai veikia negu sveikas kūno celės. Pvz. po savaitės ar kitos vėžį išoperavus, imama švitinti išoperuotą vietą kobalto spinduliais. Švitinama, pvz. savaitėje penkis kartus — kasdieną po kartą per kokias dvi ar tris savaites. Mat, išimant vėžinį guzą pasiliekia jo "vaikai" (satelitai) pasklidę po sveikas mėsas. Tada tuos vėžio vaikus prisieina sunaikinti spinduliais.

Nesiduokime apgaudinėjami: vėžio, kai jis išsiplėčio, negalima niekuo sulaukyti. Toks išsiplėtęs vėžys eina savu keliu nežiūrint, ar jį operuosim, ar švitinsim, ar į kraują leidžiamais vaistais jį žudysim. Todėl visas mūsų darbas kovoje su vėžiu yra nuo jo apsisaugojimas savą atsparumą minėtai didinant. Taip pat reikia neapsi-

leisti vėžio pradžios nepastebėjus. Toks, pvz., vėžys moters krūtyje gali būti susektas labai anksti, jei kiekviena moteris kiekvieną mėnesį apčiuopinėjas, ten guziuko ieškodama. Suradus — reikia, žinoma, pas gydytoją kreiptis. Pasitaikys tokių vėžių, kuriuos jokie tyrimai anksti nesusėks. Imkim, rūkoriaus atsidantį vėžį plaučiuose. Kai jau ten guzas atsiranda — niekas žmogaus nebe išgelbsti. Jokia operacija, jokie spinduliai žmogui gyvenimo neprailgina. Už tai svarbu visiemis mūsikiams jau dabar liautis rūkinti!

Jau dabar atsisakykite visokių šatrumų valgiuose. Tai mažiau jaudins skrandžius — rečiau juose vėžys atsiras. Reikia pradėti gyventi visai kitoki gyvenimą negu iki šiol, jei norime sveikesniais tapti. Revoliucija vyksta mūsų aplinkoj. Reikia surevoliucinti ir mūsų mintybę, galvosėnā bei jūtimą. Pradeikime sau laimę kurti kitam gerą darydami. Tada patys tapsime ne tik sveikesni, bet ir laimingesni. Tegul ši tiesa nebūna mums tyrliukuose skambantis varpas, bet gyvenimo planas, dar šandien pasiryžtas vykdyti — ir įgyvendintas netolimo ateityje.

Neužsikimšk ausis nerdamas vandenin

Klausimas. Mano vaikas dabar maudosi ir labai mėgsta nardyti po ežerą. Jis užsikemša ausis prieš nardyti besirengdamas. Kartais kamščiai vandeninyje iš ausų iškrenta. Tada jis kartais

apevaigsta. Kame čia reikėlas — ar pavojingas toks reiškinys, prašau man paaiškinti, gerb. daktare.

Atsakymas. Niekada nieko nedėkite į ausis prieš neriantis. Vandeninyje iškritęs ausies kamštis gali sukelti padidėjusį oro spaudimą vidurinėje ausyje, kai žmogus mėgins išlyginti spaudimą per Eustachijaus kanalą ar išorinė ausies landą. Tai gali sužeisti būgnelį. Jam trūkūs, gali žmogus gauti svaigulį ir steką orientacijos. Šitokie dalykai kartais žmogų prigrindo. Ypač svarbu nenardyti sergant sloga ar turint užakusį Eustachijaus kanalą. Dėl to gali gautis kraujavimas vidinėje ausyje. Dėl tokio susižeidimo, žmogus ima jausti ausies pilnumą ir menkiausiai girdėti kokioms trims savaitėms.

Negerumas tvarkymės gydytojo priežiūroje

Klausimas. Mano draugė skundžiasi degančiais padais. Ji tepasi Dr. Scholl's Balsam. Tai tik laikinai appramina negerumą. Aš jau patariau naudoti White Cross Foot Cream. Bet ir tas laikinai appramina degimą — toliau ji vis vien nesveikėja jaučias. Kaip tokiai aš galėčiau padėti.

Atsakymas. Degti padai gali dėl daugelio priežasčių. Draugę nusiųskit pas gydytoją. Neaišku, ar ji neturi sklerozės. Kadangi nieko daugiau apie ją neparašė, tai tik bendras patarimas čia galimas. Degimas kojų yra viena negerovių taip vadinamų "neramių kojų" (restless legs). Tokiais atvejais gerai padeda Vitaminas E, kapsulėse po 200 ar 400 IU (vienetų). Imti vieną kapsulę per dieną. Jei ji jau neturi mėnesinių, gydytojas gal paskirs jai moteriškųjų hormonų mišinį tabletėse (Premarin). Mielės jai bus geras vita-

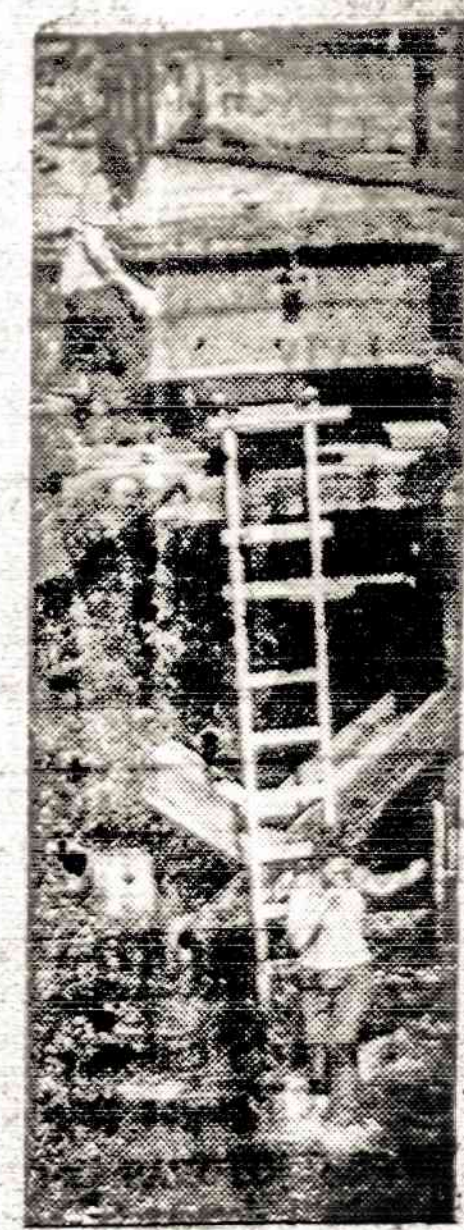
mino B šaltinis; imti po dešimt gramų per dieną. Galima tabletėse po pusę gramo, ar šviežių po gabalėlį per parą. Dar vitaminas B-12 injekcijomis. Galima kepenis imti kapsulėse: tai Intrisicon, po dvi-tris per dieną.

Viršui minėtos mostys tai pagalba jų gamintojams, ne pacientams, nors jos gražiai išreklamuotos. Abi jos turi vilnų riebalų — lanolino. Paskutiniuoji dar turi ir formaliną. Tai ir viskas. Kiek riebalais sutepta oda. Užleidžiama tikra negalė ir pinigai išmetami, sau jokios naudos negaunant. Už tai visi lietuviai renkims atgimimui: nustumime vartoję visokių vaistų reklamų pasiklausę. Nė vieno vaisto nuo šiandien nenaudokite, kuriuos reklamuoja dabar TV ar radijas. Tikrai visiems bus daug sveikiau ir visų kišenei geriau. Tikrai begalvams yra tos ten vaistų reklamos. Kadangi ir begalvių pinigai nedvokia — todėl tos reklamos ir gyvuoja. Liaukimės save į niekus vertę savo negalės išnaudotojams patikėdami. Sunegalavus gydytojas kiekvienam yra geriausias patarėjas. Laikykimės jo patarimų ir nesigailėsime.

Negimdė — o pieno turi

Klausimas. Kas čia su manim pasidarė — negimdė, nei iš šio, nei iš to man pienas iš krūtų nėne veržtis. Išsigandau, todėl patarimo pas gerb. daktarą prašau.

Atsakymas. Savaiminis pieno iš krūtų tekėjimas nenėščioms ir negimdžiusioms moterims kartais pasitaiko dėl įvairių priežasčių. Gydytojas tamstai jas suras. Kol pas ji kreipsies, įdomumu dėl priminsime, kad tokį reiškinį gali pasminėtas moteriškos sukelti sekantieji negerumai bei stoviai:

Kartais metu gydytojai pataria atvesti. New Yorko priemiestyje, Jaukios įlankos vaikai rado pavėsinę matomą atvėsimą vietą.

Nenėščioms ir šviežiai negimdžiusioms moterims iš krūtų pieno tekėjimas vadinamas Galactorrhea. Jį gali sukelti auglys smegenyse besirandantioje liaukoje (pituitary), ar smegenų pagrindinėje dalyje (hypothalamus), o taip pat augliai kiaušidėse (ovaries) bei virškinimo liaukose (adrenals). Įvairūs vaistai, įskaitant moteriškuosius hormonų us gali tokį reiškinį sukelti. Jaudinimas bei užgavimas krūtų irgi gali tamstos aprašomą reiškinį išaukti. Taigi, tarkis su savu gydytoju — bijoti kol kas dar peranksti.

"NAUJENOS" KILKVIENO DAKSO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICULIS

Where has all the money gone?

It just goes. You shake your head. You see it slip out of your hands and you worry. Instead of worrying, why not do something about your money? Save some. Painlessly. Join the Payroll Savings Plan where you work. Your money will add up faster than ever before, because now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds. Now E Bonds pay 5 1/2% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1/2%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Get a grip on your money the Payroll Savings way. It's an easy way to see your money grow instead of go.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America. Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The National Endowment for the Arts and the National Endowment for the Humanities.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJENOSE" su DIDELIEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpildžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti pašto, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietės išpildžiai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gėra kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 122 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.L.K. v. tauto bruožai, paličiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų kultūrą. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

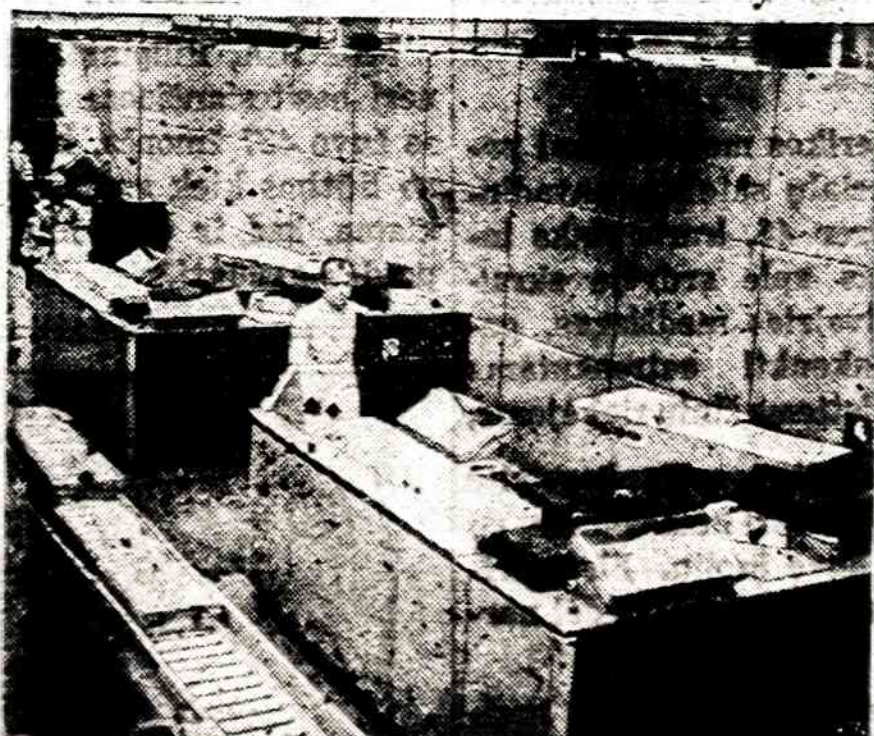
Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanoms įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius NAUJENOS arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Modern Equipment For . . .

. . . Better Mail Efficiency

The new OCR II (Optical Character Reader) reads envelope addresses for mail sorting of more than eight tons of mail a day. This new electronic address reader, built by Philco-Ford Corporation, has two operators and can feed the letter sorting machine at the rate of 42,000 envelopes per hour, directing letters into 305 destination bins. The OCR II sorts directly to the mail carrier, firms and post office box numbers as well as to cities and states.

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apeiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbe valdomis. Kas negali užsėti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui pašto, tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

MILŽINŲ RUNGTYNĖSE

Mykolas Vaitkus Atsiminimų VIII tomą perskaičius

Mykolas Vaitkus, MILŽINŲ RUNGTYNĖSE, 1940—1944 Atsiminimai, VIII tomas, Ni-dos Knygų Klubo leidinys Nr. 86. 1972, 203 psl. Kaina: 3 dol. Kietais viršeliais 50 c. daugiau.

Skačiau Mykolo Vaitkus ir ankstesnius atsiminimų tomus, bet juose neradau tokių vietų, kur pats autorius save vertintų, didžiutęsi ar bent pasigirtų: visur dvelkia nuosaikumas, kuk-lumas, nusizeminimas ir visos ki-tos dorybės... Net ir tada, kai perpildytame autobuse.

"Tik kyst, kaip Pilypas iš ka-napių, kažkoks proletaras, iš-verstom, krauju patekėjusiom akim, kad ima mane keikti, plūs-ti, koneveikti tą kunigūžį, tą buože, tą siurbelę, tą vargšų mul-kintoją bei išnaudotoją!..." (60)", o jis, kaip niekur nieko, ramiau-siai tyli ir kūdikiška šypsena pri-iminėja įniršusiojo plūdazdžių

smūgius; arba "O keletą mėne-sių bolševikams papūtus visas propagandos dūdas, tie patys vaikučiai nebeatbėgdavo pasi-glamonėti, o, pvz., imdavo ma-ne šaudyti kietom sniego gniūž-telėm. Keistas dalykas: pana-šūs negandai manęs kažkodėl skaudžiai nejaudindavo, ypač teikdavo savotiško pasitenkini-mo. Gal dėl to, kad mūsų Vieš-pats prieš 2,000 metų mums pranešė: -kaip mane persekio-jo, taip ir jus persekios (61)".

Kaip skurdžiai, baimingai ir vargingai autoriui, kaip dvasiš-kiui, reikėjo pralūgti bolše-vikmetį Kaune, mums visiems aišku, bet ir tokią padėtį vaizduo-damas, autorius neperdeda savo bėdų, bet dar stengiasi jas su-švelninti, praleisdamas ir tuos plūdumus, kaip atliekančiojo praktika įtikti okupantui...

Šiame tome autorius savo at-

siminimus pradeda 1939 m. vasa-ro nuotakomis, kylant juodam debesui — Finis Poloniae, bol-ševikų įgulum ir, iš eilės, mūsų valstybės likimo išvakarėmis. Šioje politinio pobūdžio įžango-jė, autorius nevengia sąžiningai pareikšti ir savo patriotinę nuo-mone, be abejo, visais taškais sutampanti su vox populi: "O kai atėjo mūsų eilė 1940 metų birželio vid., ar mes parodė-m bent mažą suomių heroizmo da-lėlę, kad išlaikytume savo garbę amžiams nesuteptą ir duo-tume pasauliui neabejotiną įro-dymą, kad tik per kruviną prie-vartą rusas okupavo Lietuvą ir prijungė prie Rusijos? O juk turėjom laiko apsigalvoti ir pa-siruosti! Turėjom daugiau nei 30 generolų ne be galvų. Juk di-džiulei armijai išlaikyti vien pa-prastoms išlaidoms skirdavom apie pusę valstybinio metinio biudžeto! (20)... Griūna sniok-s-dama nuo kalno lavina, o mes esame jos kely, tad nebeišbėgsi. Ir gal tiesą skelbia vyriausybė: nepasiduokit panikai (net vyriš-ka mūšytui?) laikykitės ramiai! Vadinasi, nieko nebandyti daryti, kaip ir tos mūsų išmin tingiosios galvos! Vadinasi, tykliai pasi-duokit skerdžiams! (30)".

Toliau seka pirmojo bolševik-mečio įvykiai Kaune, dar kiek prabėgomis paliesti vokiškosios okupacijos trys skurdmečiai Kaune ir baigiama 1944 m. vasa-rą pasitraukimu iš tėvynės.

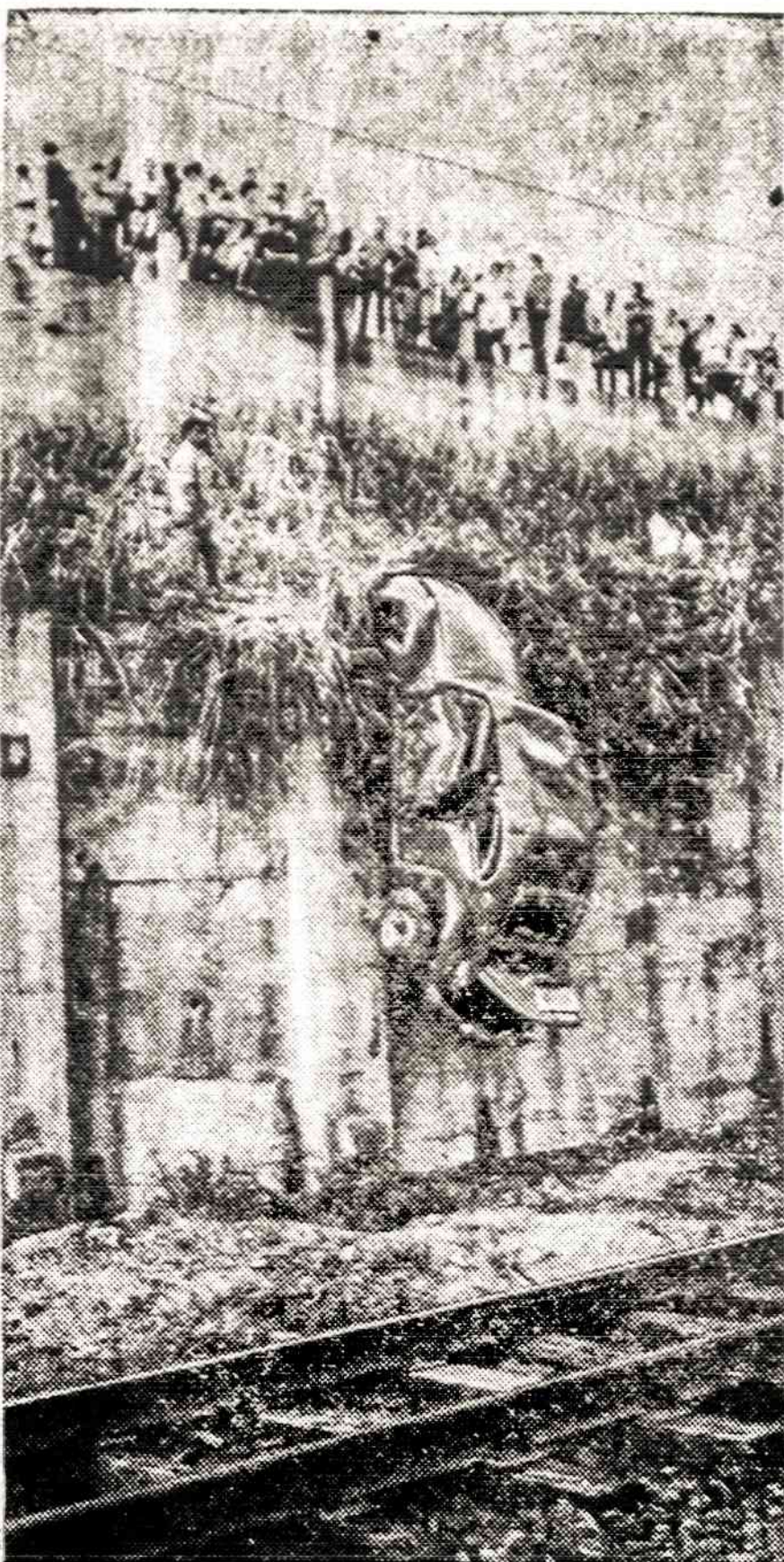
Mykolas Vaitkus, kaip ir Tu-mas-Vaižgantas, visus mylėjo, visų galėjosi ir dėl visų sielojo-si; taigi, neaplenkdamas ir savo konfratų, kuriuos mums, mir-tiesiems pasauliečiams, ši-taip teisingai pristato: "Pirma-sis — Stasys Jokūbauskis, pro-fesorius, buvęs ilgametis semi-narijos vicerektorius, nuostabiai švelnus, patrauklus, gerasirdis žmogus, aukšto moralinio tobu-lumo ir išminties vyras. Turėjo vieną silpnę: pavaišint savo svetelius stipria skania kavute (o ir pats ja pasiskonėti) ir pa-siūlyt jiems geros markės ciga-rą (ši gerąją laiką nežinau, ar

jis pats naudojo pasismilkyti). Turėjo jis ir antrąją jau fizinę ir daug pavojingę silpnę, ne-tiksliau ligą, kraujo leukemiją... Šventajam prelatui liko vien laukti artimos mirties (188). Tad arkivyskupas jį paskyrė even tualiui metropolijos admi-nistratorium. O kadangi šio sveikata buvo silpna, tad dėl vi-lumo jo paskyrė jam ir įpėdini, jei vargšas leukemikas anksčiau pa-sibaigtų (189).

Antrasis įžymus karininkas iš a. a. Jokūbauskio kavos gėrė-jų ratelio buvo mūsų įžymus dog-mininkas prof. dr. Blaziejus Čes-nys, ilgametis V. D. U. teologi-jos-filosofijos fakulteto dekanas ir universiteto prorektorius, la-bai gabus vyras, populiarius stu-dentų tarpe, iš kurio laukta daug, o sulaukta vien keletu ge-rų dogmatikos kurso užrašų ir rimtų bei gražių straipsnių įvai-riuose leidiniuose (189). Žodžių sakant, kaip jis taikos metu bu-vo pratęs prezidentūroje mote-riškame skyriuje neretai lošti kortom ir siurbčioti kavute su rinktiniais likeriais, tai bandė atnaujinti bolševikmetį bei na-cimety savo studentų bažnyčios klebonijai, tik jau savo kunigi-nė bendruomenėje, be moteriš-ko elemento. (190)... anieks ka-vos kulto šalininkams pranaša-vau tikrą ankstyvą mirtį... Nors nesu pranašas, vis tiek mano sa-paliojimas įvyko: pirmas mirė kavos milžinas Česnys 1944 m. vasarą, antras kavos arbitras elegantiarum Jokūbauskis 1947 m., rektorius Petzgitis, kasdien humanistas, 1946 m. prela-tas Penkauskas, ekonomikos praktikas, 1950 m., o intelligen-tiškų penikščių gyvybės palaikytojas kun. prokuratorius Pe-trosius net jau 1941.II.16. Ką? ar ne graži bei išpūdinga proce-sija?! (191)".

Be to, sąžiningasis autorius iš smarkiai suspenduotos dvasiš-kių veiklos, pateikia skaityto-jams ir autentišką liudijimą: "NKVD bauginimais privers-davo kai kuriuos klierikus raš-tu pasižadėti, kad šnipaus semi-narijoi klierikų bei profesorių tarpe. Grasinimais bei pažadais ta pati NKVD prisimasino ir vieną kitą kvailą ar per gudrų jauną kunigėlį slapta rinkti ži-nias dėl NKVD apie kitus kuni-gus. Pasiūsdavo šnipų ir išpa-žinties atlikti (71).

Kai kurie kunigai bei klieri-kai buvę pakviesti į GPU ir ver-čiami po grasymais pasirašyti, kad atliks šnipų pareigas. Ki-tas klierikas, grįžęs iš GPU ir pasirašęs, kaip liepiamas — atei-na pas vicerektorių ir verkda-

Ne visuomet tvorą pralaužęs ir krintantis automobilis nukrinta. Brazilijoje, Rio de Janeiro mieste krintantis automobilis užsi-kabino už cemento luito ir nenukrito. Darbininkams dabar labai sunku jį nukelti, nes mieste nėra tinkamų keltuvų.

šią pat dieną kreiptis į aukščiau-siuosius viešpačius (95) — t. y. Pozdniakovą ir Gedvilą. A. G.), Valdininkas, atsiklauses, kas ir kur, nuėjo pranešti viešpačiui. Neilgai teteiko laukti. Šventųjų šventosios durys atsivėrė (96), prieš jį ant stalo popieriaus lakštas, lyg tartum viešpats rengia-si viską užsirašyti (97) Tad pra-bilau į viešpatį (98), nauji vieš-pačiai (33), viešpačiai 42, 100, 101, 102, 104, 152 ir Nemažas viešpats 122 p.

Skaudu, kad istorinės vergys-tės gyvi pėdsakai šitokiu būdu vis dar ataiduoja net kaikiurių mūsų autorių raštuose, gi sa-vuosius vadus, redaktorius bei visuomenininkus net mūsų kal-bininkai "bijo" viešpačiais va-dinti, nors DLK žodyne viešpats reiškia poną (pasenusį žodį) ir Dievo sąvokos — tikrai sinoni-mą. Taigi, nors tas nelemtas "ponas" jau pasenęs, bet vis dar jis mūsų tautoje nemiršta; už-tat pati tauta miršta... "Tumė-nai, Tumėnai! Kad tu čia bū-tum!... (86, 88, 89)".

Autorius yra talentingas sa-vo atsiminimų pasakotojas; jo kalba gyva ir įdomi, vietomis pa-įvairinama ir humoristiniais iš-siureikimais.

Tačiau, kaip beletristo, poeto ir dramaturgo (pradžioje kny-gos duotos jo veikalų sąrašas), kalba turėtų būti kiek grynesnė, a la; nebesutūrimai (191), t. b. nebesutūrimai krotelių (56), t. b. grotelių; griūna (30), t. b. grūva; po grasymais (83), t. b. grasinant; lyg tartum (97), t. b. tartum; dūšiai (69), t. b. sie-lai; dvasininkija (102), t. b. dvasiškija ir t. p.

mas pasipasakoja. Bet kas da-bar daryti? Tikėti juo, kad jis nuoširdžiai gailisi ir tikrai ne-šnipinės? O kiek čia esama to-kių, kur pasirašė, o nepasirakė vicerektoriui? (83)".

Tauris autorius gerai su-pranta, kad "ponas" lietuvių dvasiai yra slaviškos vergijos žo-dis, todėl juo tituluoja tikrai len-kus, nedraugingus kitataučius, išgamas ir parsidavėlius (46, 67, 87, 105), gi tikriesiems lietu-viams — pakeičia į "pats", pav., "Jokantas supažindino mane su savo gražesniąja pusele, kuri pa-sirodė besanti du kart talpesnė už savo Patį (57)".

Tik labai apgailėtina, kad autorius tokiu gražiu, grynai lie-višku terminu — viešpačiai — vadina ir mūsų tautos naikinto-jus bolševikus, pav. "viešpačiai sėdi (135): to nedidelio kamba-rio viešpatėlis (143), kad arki-vyskupas su juo nutarę patys

Knygos pabaigoje atspaus-tas sumintų asmenų vardynas, už-imas puspenkto puslapiu.

Aplamai, Mykolas Vaitkus, kaip dvasiškis, bene pirmas mū-sų raštijoje savo atsiminimais atlieka sąžiningą išpažintį sa-vo tautai, kai tuo tarpu kiti sa-cerdos mėgsta tik kitų išpažin-čių klausytis, o savųjų konfrat-rų, net ir viešumon iškilusias, nuodėmes — melagingai dangs-tyti ir baltinti, pav., 1970.V.20 Draugas apie Rietavo progima-ziją suteiktose žiniose sako, kad "Kazys Puleikis, kvėderniškis, buvęs mokytojas, vėliau baigė kunigų seminariją, sumanus an-gelaikių organizatorius Kaune, baigė ir teisių fakultetą, buvo gusarų pulko kapelionu, pirmos rusų okupacijos metu perėjo dirbti į teismo sritį, nacių suim-tas ir žuvis". Bet, kad vokie-čiai jį sušaudė ne kaip bolševi-kinį "teisiningą", bet kaip iš-aiškinta NKVD agentą, tai apie tai Draugas nutylėjo.

Vaitkau, Vaitkau, kad tu čia arčiau būtum!

MEILE LIETUVAI

Prie dabartinių sąlygų ne tas tikrai myli Lietuvą, kuris laiko pakabines ant sienos Vytauto paveikslą, kuris dega patriotiš-ka meile Lietuvai ir jos žmo-nėms, bet tas, kuris be viso to dar su atyda žiūri, kas gėra yra pas kitus, idant galėtų nuro-dyti tai savo tautiečiams.

Dr. Vincas Kudirka
(1895 m.)

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJIEŲSE". — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai iliustruota, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai iliustruota, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai iliustruota, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. Iliustr. — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00, II dalis, 225 pusl., Iliustr. — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai iliustruota, 416 p.	\$5.50
Juozas Liūdžiū, RASTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liūdžiū, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE, 297 p. Iliustr. — \$5.00, minkštasis viršelis — \$4.00	\$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai iliustruota 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIEŲSE

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar-nauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mū-sų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norė-tume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings
All accounts com-pounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

5 1/4% PER ANNUM
SHORT TERM
3 OR 6 MONTH TERM
Minimum \$1,000

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO bendrovė dėl bet kokių jū-sų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tin-kamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY

Bet kokiais finansiniais reikalais kreipkitės į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJIEŲSE

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-didelių darbus. Pirmia, jie padeda Jums pa-siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę ben-druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-nesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.
15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$12.00
pusi metų \$7.00
tris mėnesius \$3.00
Kitose JAV vietose:
metams \$20.00
pusi metų \$11.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Padedą priešui

Kiekvieną dieną, kai Amerikoje vyksta sarbesni rinkimai ir krašto gyventojų nuomonės pasidalina keliais ydais klausimais, Amerikos ir laisvojo pasaulio priešai pasinaudoja tomis rinkiminėmis amerikiečių privilegijomis. Prieš keturis metus sovietų karo jėgos įsiveržė į laisvės siekiančią Čekoslovakiją, suėmė tūkstančius čekų ir primetė sovietų maršalų, tankų ir policijos tvarką, jau ketvirtas metas tardančią ir į kalėjimus kišančią protingesnius čekus.

Šiais metais komunistai bando pasinaudoti Amerikos rinkiminėmis nuotakomis Vietname. Jie kalbą apie taiką pietų Vietname, bet iki šios dienos jie planuoja ir vykdo naujus įsiveržimus. Jiems nevyksta, bet jie puolimus tęsia. Sutrauktos galingos jėgos atsimušą į vietnamiečių sieną. Pietų Vietnamui padeda Amerikos lakūnai.

Paryžiuje šiaurės Vietnamo atstovai kalbą apie taiką, bet pačiame Vietname jų daliniai, gerokai apduozyti, vis dėlto sukaupia jėgas. Ir rengia naujus užpuolimus ir įsiveržimus. Sekmadienio naktį stiprus ir gerai ginkluotas dalinis įsiveržė į Hue sritį, ir užėmė penkis kaimelius. Kaip paprastai, suėmė įtakingesnius kaimelių gyventojus, susirinko karui vesti reikalingą maistą ir vėl išsidalinę į raistus ir klampynes.

Tuo tarpu Amerikos piliečiai, patys sau prisiege taikos apaštalių titulų, važinėja į šiaurės Vietnamą, tikrina Amerikos lakūnų bombarduotas vietas, o vėliau lūdi per Hanojaus radiją šiaurės Vietnamui padarytą žalą. Taip elgėsi kino artistė Jane Fondaitė, o dabar veiktą patį kartoja buvęs prokuroras Ramsey Clark. Tiems taikos apaštalamis neatina į galvą mintis patikrinti, ką padarę įsiveržę komunistai, kaip jie sulgino su žeme Quang Tri ir visą eilę kitų miestelių. Net ir šiandien, kai Ramsey Clark lanko sužeistus 3 mažus vaikus, 500 komunistų įsiveržė į pafrontės kaimus ir išsivedė karo tarnybai tinkamus vyrus.

Bet buvusio prokuroro kalbos šiaurės Vietname nėra pati didžiausioji keistenybė karą vedančiame krašte. Didžiausia paramą priešui duoda valstybės priešakin atstotai norintieji politikai, nesiavžantieji jokiomis priemonėmis ir jokiais pažadais. Jie net nepagalvoja, ar galės rinkiminius pažadus vykdyti. Jiems svarbu įtikinti gyventojus, kad už juos balsuotų.

Prezidentas Niksonas pasiūlė pačias geriausias sąly-

gas konfliktui baigti. Jis pats, nelaukdamas susitarimo, pradėjo vežti Amerikos karių iš pietų Vietnamo. Pradžioje atrodė, kad šis priklus klausimas bus baigtas. Bet šiaurės Vietnamo komunistai, priklausantieji nuo Maskvos ir Pekino, vis dėlto atmetė prezidento Niksono sąlygas. Jie reikalauja, kad amerikiečiai leistų komunistams įsistiprinti pietų Vietname. Jie negalėjo Vietnamo pavergti jėga, tai dabar bando jį pavergti diplomatinio derybų būdu. Vilčių jiems duoda rinkiminės kampanijos metu lengvai balsų pasišienauti pasiryžusieji politikai. Jie iš anksto prižada atsaukti visas Amerikos karo jėgas iš Vietnamo. Pasižada atsaukti jas be jokių sąlygų. Aiškus daiktas, kad Paryžiuje, kur turėtų vykti derybos konfliktui baigti, komunistų atstovai neskuba. Jie nutarė palaukti, kol paaiškės rinkimų rezultatai. Tuo tarpu jie atmetė prezidento Niksono pasiūlymą konfliktui baigti.

Laimė, kad prezidentas Niksonas komunistus labai gerai pažįsta. Jis nedaro jokių nuolaidų, ir netiki jų kalbom. Jis paskelbė blokadą šiaurės Vietnamui ir įsakė bombarduoti šiaurės Vietnamo karo centrus. Amerikos lakūnai neleidžia sovietų transporto laivų, vežančių karo medžiagą komunistams. Labiausiai visus nustebino krašto apsaugos sekretoriaus Melvin Laird sekmadienį padarytas pareiškimai. Jis tvirtina, kad JAV karo jėgos ir toliau bombarduos šiaurės Vietnamo karo centrus.

Jeigu šiaurės Vietnamo komunistai pajėgia siųsti naujas karo ekspedicijas į pietų Vietnamą, tai reiškia, kad Amerikos lakūnams teks toliau padėti vietnamiečiams gintis nuo įsiveržėlių. Bombardavimas bus tęsiamas, kol šiaurės Vietnamo kariai nustos veržėsi per demilitarizuotą zoną, — pareiškė sekretorius Laird.

Prezidentas Niksonas supranta susidariusią padėtį. Jis yra pasiryžęs neleisti komunistams pavergti 17 milijonų vietnamiečių, ilgus metus kovojusių prieš komunistinę prievartą.

SKRIAUDŽIAMIE LIETUVIAI KUNIGAI

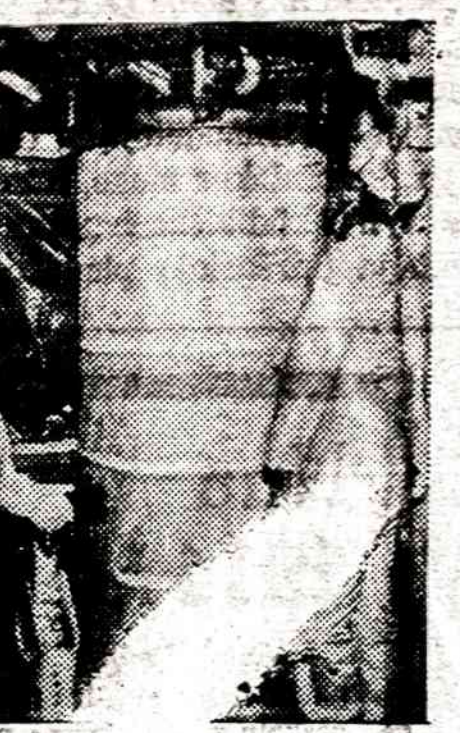
Paprastai kunigai privačiai gauti Chicago arkivyskupijoje ir šakytų ragina ir moko je pensijas. Gerokai buvo nutremti, kad ta teise tegali naudotis tik vadinami įkardinuotais kunigais. Žodis įkardinuotai yra lotynų kalbos, bažnytinėje teiseje senas terminas. Kandidatas, prieš kunigystės šventimą, turi prižadėti tam tikroje vyskupijoje dirbti, įsirašyti, įsikardinuoti. Daugumoje ateivų lietuviai kunigai yra Lietuvoje mokslus baigę, kur ir kunigais buvo įšventinti. Iš jų 16 yra vokiečiai lietuviai ir airių parapijose ir apie tiek pat, daugiausia dėl amžiaus, prislėgti ligų, gyvena privačiai, talkina įvairių parapijų kunigams. Daugumoje iš jų, vienos ar kitose pareigose, Chicago arkivyskupijoje yra išdirbę virš 20 metų. Jie pasiūlyti labai nusikariauti. Niekas iš jų negali gauti jokios pensijos. Jie yra neįkardinuoti. Drąsiai buvo padavę įsikardinavimo prašymus. Į tokius laiškus atgali sakė pats arkivyskupas — galim, pas mus nėra tokio papročio kitų vyskupijų kunigus priimti įkardinuoti. Prieš metus su viršum lietuviai kunigai, turtinti. Veik už mėnesio bu-

vo gautas atsakymas. Jame raupijoje, pasiuntė kardinolui J. P. Cody specialų laiška, prašymą. Jame prašė dviejų dalykų — sulginti jų algas su vyskupijos kunigų algomis ir įtraukti juos į pensijų fondą. Arkivyskupas nepripažįsta ateivams lietuviams kunigams vadinamojo seniority. Jų vikarų algos yra žymiai mažesnės (daugumoje apie visą šimtą dolerių mėnesi) už įkardinuotų kunigų vikarų algas, nors kunigystės amžius yra vienodas. Buvo gautas iš kardinolo raštinės atsakymas — arkivyskupas paskelbė iš pagrindų studijuos. Ir jis tikrai studijuoja — daugiau negu metai, kai į kitus laiškus greitai atsako. Lietuviai kunigai aname prašyme pažymėjo, kad jie iš savo tėvynės buvo kruvino prieso išstumti, negali į ją sugrįžti. Jie jaučiasi algų ir pensijų atžvilgiu diskriminuojami. Ir jų socialinė padėtis yra kur kas blogesnė už vargonininkų, zakristijonų, ar šeimininkų. Jie šioje vyskupijoje yra praleidę geriausius kunigystės metus. Dėl amžiaus kitų vyskupijų vyskupai nebeori jų priimti. Jie neprašo labdarybės, bet krikščioniško teisingumo. Ir jie jaučiasi turį pilną teisę ir algų sulginimą ir į pensijas. Jei valstybė visus piliečius vienodai traktuoja, neklusiant, kur kas gimes, kokį mokslą baigęs, negali to kitaip daryti ir Katalikų Bažnyčia.

Nesulaukiant iš kardinolo arkivyskupo atsakymo, pradėta ieškoti kitų kelių. Chicago arkivyskupijoje pagal kardinolą J. P. Cody instrukcijas buvo išrinktas kunigų senatas. Senatas arkivyskupiui padeda vyskupiją valdyti, turi patariamąjį balsą. Dvidešimtis kunigų turį teisę išrinkti vieną senatorių. Tuo būdu buvo išrinkti apie 100 senatorių. Kardinolas viešai paskelbė, kad jis senato rezoliucijoms, nutarimams, priitar. Lietuviai dar senatorių kun. dr. J. Prunskis ir kunigas Gediminas Kijauskas S. J., gavę senato pirmininko pritarimą, įnešė į kunigų senatų rezoliuciją, kad kunigai išdirbę šioj arkivyskupijoje bent 7 metus ir pareiškę norą čia pastoviai dirbti, rekomenduojami arkivyskupiui kardinolui įkardinuoti, o jeigu jis nerastų galimybės tai padaryti, kad tuo atveju jų teisės, kas liečia atlyginimą ir pensijas turi būti sulgintos su įkardinuotų kunigų atlyginimu ir pensijomis. Rezoliucija buvo senato vienbalsiai priimta ir pasiūsta kardinolui J. P. Cody, prašant patvirtinti. Veik už mėnesio bu-

Iki šio mėto astronautai, besikriedami į Menulį, turėdavo valandų valandas būti labai nelaukioje pozicijoje. Ateinantis mėtis, kai jie taps į skriejančią laboratoriją, tai joje galės ir išsimaudyti. Aišku, jų pūkslys bus nedideliam maiti. Viršuje matome astronautą, bėliantį į "pirti", o apačioje matome jį jau "besivajojantį". Pirčiai jį gaus 3 kvartas vandens.

1. Niekada neik į karą, jei neplanuoji jį laimėti.
2. Dirbantieji turi geriau gyventi, negu dirbantieji.

Atstovas Schmitz prieš 41 metus gimė Milwaukee, yra katalikas, o dabar rengiasi skaldyti respublikonus ir kitos partijos vardu patekti į kongresą.

Šios partijos konvencija telefonu pasveikino slaugomą Alabamos gubernatorių George Wallace, šios partijos steigėją. Wallace pranešė, kad nesveikata neleidžia jam kandidatuoti į prezidentus.

● Iš tonos bulvių galima gauti 170 kilogramų krakmolo arba 80 kilogramų gliukozės, arba 112 litrų spirito.

● Laiko nustoja tas, kuris jo laukia.
Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBŲ ŽMOGŲS DRAUGAS IR BIČIULIS

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

DR. MARTYNAS ANYSAS

KOVA DEL KLAIPĖDOS

Gubernatoriaus Jono Navako laikotarpis

11

Matydamos, kad Valstybės tarybos narys aiškiai pasisako prieš visų susirinkusių nuomonę, Navakas įkaitęs tėsė:

"Bylą jokiū būdu negalima sustabdyti, ji geriausia propaganda mums. Mes visam pasauliui turime parodyti, kokia kova čia vedama ir koks pavojus gresia iš nacional-socialistinės pusės".

"Kuriam pasauliui turime parodyti nacional-socialistinį pavojų", — paklausiau gubernatorių. — "Mūsų politinis pasaulis yra signatarai, o šitie be pertraukos daro intervencijas ir demaršus, mūsų vyriausybę nuolat šaukia prie tvarkos. Visi žygiai išeina mūsų nenaudai".

"Jų intervencija išeina iš Berlyno, Hitlerių triukšmaujančių, bet tai tik formalus dalykas, tuščias gestas. Tamsta kaip diplomatijos štabo narys šitą geriausiai gali suprasti", — atsakė gubernatorių.

"Kadangi aš esu to štabo narys, tai tokių intervencijų ir demaršų reikšmę geriausiai galiu suprasti. Tai nėra tuščias gestas, bet nepaprastai rimtas dalykas, jeigu didelių imperijų vyriausybės klausio Hitlerio triukšmavimo ir duoda savo pasiuntiniams įsakymą daryti kolektyvinius demaršus ir intervencijas. Visai aišku,

kad signatarams šitas nuolatinis triukšmas nepageidaujamas".

"Bet mes turim epasauiui atidaryti akis ir parodyti kame reikalas", — pertraukė gubernatorių.

"O kam mes privalome būti jų šulmeisteriais, jeigu jie aiškiai viešai pareiškia savo nepasitenkinimą. Mes atsakome už mūsų valstybę, o mokyti signatarus mes esame per mažą ir nereikšminga valstybė. Mes su mūsų keliai milijonais gyventojų esame pasalinėje politikoje tik objektas, bet joks subjektas. Tą mes diplomatijoje pakankamai patyrėme", — atsakiau gubernatoriui.

"Nėra reikalo signatarus mokyti, mes turime mūsų pačių reikalus", — išimaisė direktorijos narys žvilnius. — "Kuomet būsime bėdoje, jie mums tikriausiai nepadės". Ir iš kitų dalyvių girdėjosi pritarimas.

"Nejaugi Tamstos manote, kad reikia baigti bylą, visus neumanininkus paleisti, juos atsiprašyti, suteikti gal ordinarį ir jiems leisti toliau veikti? — klausė visai įkaitęs gubernatorių.

"Neumaną ir kitus išviti į Vokietiją, bylai leisti toliau eiti, kad jie nebegrįžtų Lietuvon; Vyriausybė tam turi įvairių priemonių", — atsakiau.

"Oaš manau bylą tęsti ligo teismo sprendimo ir pasauliui parodyti tą pavojų, su kuriuo mes kovojame", — kategoriškai pareiškė gubernatorių.

Tuo ir buvo baigtas šitas labai gyvas pasitarimas. Ir vėliau šitas klausimas kelis

kartus buvo iškeltas, bet gubernatorių nesileido į didesnes diskusijas.

Ir parodėme pasauliui. Mes visi žinome, kad vėliasiame Nuernbergo teisme, kur buvo teisiama nacional-socializmo galūnė, nei vienu žodžiu nebuvo užsiminta Lietuva ir jos vyriausybės praveistojai "pirmoji Nuernbergo byla". Politinis pasaulis yra labai užmaršus. Jeigu reikalinga, — eina šimtmečius atgal, jeigu nereikalinga — užmiršta net tą, kas vakar įvyko.

Visa Neumano byla ėjo taip, kaip gubernatorių Navakas norėjo. Jo nuomonė, iš kitos pusės, buvo ir Centro vyriausybės nusistatymas, kaip aš pakartotinai turėjau progos sužinoti. O gubernatorių Navakas nedarė jokių žygių Lietuvos valdytojų nuomonei pakeisti, bet atvirkščiai, visur aiškino, kad bylos tęsimas būtinai reikalingas ir kad iš jos pravedimo bus žymų politinių pliusų. Bylos paruošimas ir toliau ėjo nepaprastu sraigės greitumu iki kitų metų vasaros.

"Fiat justitia, pereat mundus", sakydavo viduramžio juristai. Taip buvi ir dabar, 1944/5 metais.

BREVELAIGIO DIREKTORIJOS SUDARYMAS

Kai gubernatorių pastangos naujai direktorijai sudaryti nedavė teigiamų rezultatų, jis paskutinę prieš Reizgio atstatydinimo savaitę teiravosi, ar aš būčiau linkęs atsisakyti naujos direktoriškos direktorijos priekyje. Suprasdamas, kas siekiama, aš aiškiai gubernatoriui pa-

kiau, kad apie naujos e la Reizgio direktorijos sudarymą negali būti jokios kalbos, jeigu Reizgio padarytus žygius negalima juridiniai įteisinti. Ma natrodo, kad apie šitą galimybę nebėra ko diskutuoti, — klapsimais jau visai aišku.

Tuomet gubernatorių pradėjo aiškinti, kad, esą, Reizgio direktorijos kaltė esanti, kad ji negavusi Seimelio patikėjimo. Reizgis neturįs pakankamai lankstumo ir politinio gabumo tartis su partijomis ir Seimeliu. Tokia versija jau keliose vietose buvau girdėjęs Kaune, kad Reizgis nebuvęs tinkamas asmuo ir gubernatorių ir centro vyriausybę visiškai apvylęs. Tai išgirdus, man pasidarė aišku, kur ieškoti šitos versijos šaltinio.

"Norėčiau atkreipti Tamstos dėmesį į faktą", — atsakiau, — "jog nei pačiame krašte, nei Kaune nėra paslaptis, kad nuo Reizgio direktorijos sudarymo dienos visa krašto valdymo iniciatyva buvo gubernatorių r kad visiems labai gerai žinoma, kad ne Reizgis pravedė savo sumanymą, bet stropiai pildė gubernatorių instrukcijas gal viener kitur kiek asmeniniais sumetimais nuo jų ir kiek nukrypdamas."

"Jeigu gubernatorių dabar oficialiai pradėtų plėsti šitą tezę, ji dar labiau nukristų krašto gyventojų akyse, kurie vis vien saktų, kad nepasisekų Navako politikai, visos nuodėmės sukraunamos ant Reizgio. Tik aiškiai nustatius visą nepasisekimą ir jo šaltinius, galėtum lengviau prieiti prie tokios politinės padėties, kuri kiek patenkintu gubernatorių ir Lietuvos

valstybei nedarytų nepataisomų nuostolių".

Šitas konstatavimas labai nepatiko gubernatorių, kurio tikslas buvo šioje beviltskoje padėtyje skirti kitus asmenis į direktoriją vien tik tam, kad būtų laimėta kiek laiko. Jam taip pat paaiškėjo mano nusistatymas neiti į paną. A la Reizgio direktorijai.

Iš Berlyno dirguojamoji nacional-socialistinė propaganda dirbo visu pajėgumu, bet reikia pasakyti, kad ir gubernatorių Navako kai kurie metodai nei kiek neatiliko. Norėdamas sutrukdyti klausymą Klaipėdos krašto gyventojams Karaliaučiaus radijofoņą propagandos valandų, Navakas įsakė Klaipėdos uosto siųstuvui transliacijos metu trukdyti Karaliaučiaus siuntimą. Tokių būdu krašto, ypač Klaipėdos miesto, radiofono klausytojai mažai ką galėjo suprasti; kai kuriems labai įkyriems klausytojams, kurie vis vien mėgino koki žodį pagauti, susigadino net jų aparatai.

Gubernatorių agentai dar didesnių tempų už jo kraštą veddami pasitarimus su partijomis, atskirų politinių grupių vadais arba įtakingesniais politiniais asmenimis. Tai sumaisė visa politinį vaizdą, jog niekas nebežinojo, kas tikrėnybė ir kas teatras. Navako tikslas buvo suskaldyti priešingą pusę pagal seną romėnų patarlę: divide et impera. Ir tuo pat kartu užmaskuoti tikrąjį gubernatorių nuomonę ir jo siekiamą tikslą.

(Bus daugiau)

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

DR. ANNA BALIUNAS
AKU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2855 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-2229
Resid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-3012
Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Treč. ir sekm. onas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonas: 695-0533
Fox Valley Medical Center
800 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
FRIKICIAN AND SUKVEUN
2404 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5649
Resid.: 348-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais nuo 1-3, treč.
ir sekmadieniais susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiepia, skambinti 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -
KRIAUCELIUNAITE
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telefonas: WA 5-2670.
Neatsiliepia — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HA 4-1818 arba RE 7-9708
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VILIAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir sekmadien-
iais nuo 8 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SUDVITIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradien. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2800
Naujos rez. telefonas: 448-9545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8856
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2662 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1222
OFISO VAL: pirm., antradien., trečadien.
ir penktadienį 9-12 val. vak. Sėkmadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tomasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Resid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Jei
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatšiepia, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezės. Med. 4-2123.
Dabai. Speciali pagalba kojoms
(Arth. Supp.) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8 Sėkmadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5064

ALGIRDAS GUSTAITIS The French Connection

Šis kriminalinis amerikiečių
gamybos (20th Century - Fox)
spalvotas filmas apdovanotas
trijomis užsienio spaudos pre-
mijomis; geriausias direktorius
William Friedkin, geriausias
aktorius — Gene Hackman,
geriausias 1971 metų filmas —
drama. Amerikiečių Academy
apdovanojo net penkiomis pre-
mijomis.

Pasijūrėjus siūlomi ruo-
mė, kad filmas gavo daugiau
dėmesio, nei vertas. Turinys:
amerikiečių policija gauda iš
Prancūzijos ir JAV išmugelia-
viusius daug narkotikų. Įvairiau
sios pinklės, slapstymaisi, sau-
dymai, gaudymai. Pagaliau
pagauna.

Režisūra natūralistinė. Per
daug natūralistinė, kaip nieko
filmui nepriduodantieji rūk-
šiai amerikiečių policininkų
keikimaisi. Pigaus efekto salds
keikimaisi. Pigaus efekto salds
pūstelijimas.

Rankraštis pilnas intrigos,
veiksmo, staigmenų.

Artistai įvairių charakterių,
skirtingų išvaizdų, juodi ir bal-
ti. Šios rūšies vaidinime nieko
išskirtino nereikia parodyti, nei
savęs išjungti iš aplinkos. Pa-

grindinė filmo mintis davė re-
sorius.

Amerikiečių slapstosios policijos
narkotikų gaudymas negrų ali-
nėje ir kitur griežtokas, bet pa-
tikimas.

Kontrabandininkai yra turtin-
gi, išsilavinę, gudrūs. Jie atsar-
gūs, parinktai meluoja ir taip
paslepia narkotikus, kad polici-
jos specialistai negali jų auto-
mobilyje atrasti, nors išardė da-
lelėmis, ištraukinėjo visas vie-
las, atsukinėjo šriubus. Kai vi-
si, išskaitytinai pagrindinį nar-
kotikų gaudymo specialistą, be-
viltiškai kratė galvas, iš naujo
pradėjo ieškoti patikrinę auto-
svorį. Atrado.

Amerikiečiai linkę vaizduoti
per daug žudymų, šaudymų.
Krentantis negyvas žmogus su-
daro žiūrovui įspūdį, bet tai
glausios rūšies banalybė įspū-
džių sudaryti.

Filmas pagamintas tikro įvy-
kio rėmuose. Panašių dalykų bu-
vo ir bus. Narkotikų prekyba
yra nepaprastai pelninga. Kon-
trabandininkams atrodo kaip
įdomus biznis. Didesnė nar-
kotikų siunta gali duoti šimtus
tūkstančių ar milijonus dolerių
pelno. Kitiems patinka mirti-
na rizika, kaip ir greitai padary-
ti pinigai, todėl narkotikai, plau-
kia, lekia į Ameriką iš įvairių
kraštų. Šaudymus veja šaudy-
mai.

Panašios rūšies filmų yra da-
giau, sakysime "Dirty Harry"
(amerikiečių), "Sicilian Clan"
(prancūzų). Abu verti atžymė-
jimų.

Baigiamoji "The French Con-
nection" filmo mintis — visas la-
bai sunkus, be galo rizikingas
slapstosios amerikiečių policijos
darbas sunaikinamas amerikie-
čių teismo, kai vargingai sugau-
dę narkotikų kontrabandinin-
kai juokingai lengvai nubaudžia-
mi, kiti išsilaipia. Sugavusieji
policininkai... bausmės perkeli-
mi į kitą skyrį.

Taip veikia amerikiečių teis-
mas, talkinantis griauti laisvų
žmonių išsilaikymo pagrindus.
Panaši mintis ir "Dirty Harry",
kur sugautą mergaitę vagį ten-
ka paleisti, nes jis buvo areš-
tuotas be teismo leidimo, krata
pas jį buvo padaryta be teismo
leidimo... Esant tokiai... (žodį
patys pasirinkite) amerikiečių
teismų santvarka JAV auga vi-
sokių rūšių nusikaltimai. Šiuo
laiku JAV-į įstatymai globoja
nusikaltėlius, ne gerus piliečius.

● Dideli darbai atliekami tik
sutelktomis jėgomis.
Juozas Vilčinskis

● Nemesk kelio dėl takelio.
Lietuvių patarlė

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
apie senus laikus,
kai atstovai ir laumės
Skrajojo po laukus...
S. Petersenienė

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVI
JUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai ili-
struotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka
mažiesiems. Jūratis Eidukaitis iliustravo. Didelio formato, 24 psl., gra-
bus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-
tevičius iliustravo, 130 psl., \$1.80.
4. Strais Vanagaitė - Petersenienė, LAUME DAUME. 17 eilraščių, kaip
pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys,
didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64
psl., kainą 5 dol.
5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. mokytojų 4-gos premi-
juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail.
V. Standikaitis iliustravo, 186 psl., kainą 2 dol.
7. Juozas Vaitas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos
vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės.
Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai
šilnuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai
šiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažena yra daug lengviau juos
pragatinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalanso-
vi vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auk-
lėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJENOS

1738 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Vienas baltas rasistas

Atlanta mieste, Georgijoje ki-
lo įdomus gincas. FCC (Federali-
nė komunikacijų komisija) at-
sisakė uždrausti garsintis per
radiją kandidatui į senatorius,
demokratui J. B. Stoner, prieš
kurį užprotestavo negrų orga-
nizacijos tokios kaip NAACP,
ADL ir CCB, kad jis esąs "su-
premistas" ir "rasistas".

FCC į jų skundus atsakė:
"Jei turi būti žodžio laisvė, ji
turi būti ir žodžių, kurio mes
nemėgstame lygiai kaip žodžių,
kurį mes toleruojame".

Pats kandidatas Stoner savo
pasigarsinime pasakė: "Aš esu
vienintelis kandidatas į Jungti-
nių Valstybių Senatą dėl bal-
tųjų žmonių. Vienintelė prie-
žastis, dėl ko negrai nori inte-
gracijos, yra ta, kad jie nori
mūsų baltųjų moterų. Aš esu
už įstatymus ir tvarką. Negali-
ma turėti kartu įstatymus ir
tvarką ir negrų".
Trys FCC komisieriai į

NAACP protestą pareiškė: "Ne-
paisant jūsu pranešimo apie gra-
sinimus bombomis ir smurtu,
neatrodo, kad smurto pavojai
būtų tiek aiškūs, dėl kurių reik-
tų varžyti laisvę žodžio, kuria-
me nėra jokio betarpiško kurs-
tymo į smurtą".

● 1927 m. per minėjimą (Vil-
niuje), kai kariuomenės ir skau-
tų vyskupas Bandurski kreipėsi
į (lietuvių) skautus lietuviškai
"Budėkite, skautai!", visa drau-
govė atsakė: "Vis liūdžiū, liū-
džiū, liūdžiū".

J. Cienas
(iš Vilnius tarp audrų)

POPIEZIAUS VALSTYBĖ

1967 metais Vatikane gyveno
733 piliečiai, bet Vatikano pilie-
tybė turėjo tik 419:27 kardin-
olai, 27 arkivyskapai, vysku-
pai ir prelatai, 12 vienuolių, 54
šveicarių gvardiečiai, 151 popie-
žiaus žandarai ir 148 civiliniai
gyventojai.

A. A.

JUOZUI RAPIUI

mirus, Jo žmonai Konstancijai ir visiems
šeimos nariams širdingą užuojautą reiškia

JONAS ir ONA LIORENTAI

A. A.

JUOZUI KULIKAUSKUI

mirus, Jo žmonai Vandai, dukrai Irenai,
sūnams ir artimiesiems reiškiamo
širdingą užuojautą

JONAS ir ONA LIORENTAI

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet
mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių
kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi
senose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos
vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo
labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis suradė kiekvieno
žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas.
Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą
LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2. Knygelė
jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA

Leidžiant LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJĄ buvo įmanoma šiaip taip ver-
tis vien iš praeitatos mokesčio: vieno išleisto tomo praeitatos iš-
laidavo leisti sekantį tomą. Su ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra kitaip.
Nors ir buvo dėta labai daug pastangų, bet toli gražu nesusidarė tiek pre-
numeratų, kad būtų užtikrintos bent paties kulkiausios salvos jos lei-
dimui. Jau i-ji tomas išleistas, aiškėjo, kad vargu ar išgyvens LIETUVIŲ
ENCYCLOPEDIJOS praktika. Tačiau dirbame toliau ieškodami išeities.
Stai, to tikslu — praeitatos padaugėjimo — siekdami, pereitą kovo mėn.
kreipėmės į ENCYCLOPEDIA LITUANICA praeitatos prašydami,
kad kiekvienas surastų bent vieną naują ENCYCLOPEDIA LITUANICA
praeitatorius. Deja, atsiliepimas buvo neįtikėtinai mažas.

Vis dėlto vilties praeitatos nenorime. Dar kita bandomė belstis į visu
lietuvių dūris tikėdamiesi, kad gal kiti LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS
leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA.

Stai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS
leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už aukščiausią pasūlytą kainą.
Skelbiame išpardavimą, kuris tęsis nuo 5 m. gegužės 1 iki birželio 30 d.
Po birželio 30 d. atsakysime ir gautus pasiūlymus.

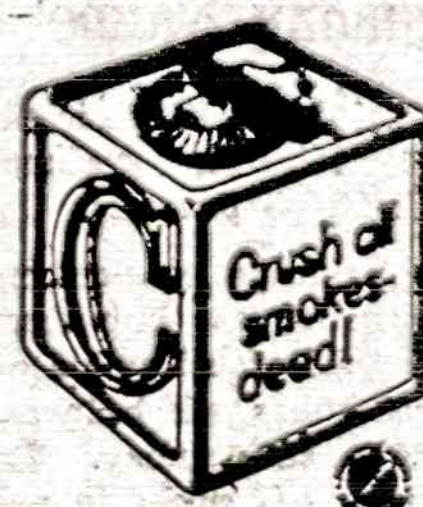
1. LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 36 tomai, kainą \$299.00, siūlau S.....
2. VINCO KREVES RASTAI, 6 tomai kainą \$25.00, siūlau S.....
3. B. Kvilyks, MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai kainą \$42.00, siūlau S.....
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS
1862-64 METAIS, 720 psl. kainą \$10.00, siūlau S.....
5. A. Kutka, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA
639 psl. kainą \$10.00, siūlau S.....
6. B. Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS
560 psl. kainą \$7.00, siūlau S.....

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriešio raštų I t., J. Balio — Lietuvių
dainos Amerikoje, J. Šešplaukio — Nemarioji žemė, L. Dambriūno — Lie-
tuvių kalbos veiksmazodžių aspektai, St. Santvaro — Atidari langai ir
Aukos taurė, A. Valčiulio — Glosnių daina, A. Rukšos versla Enėjėdė,
V. Slaito — Eilėraščiai, A. Kutkaus — Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis —
kainą \$38.00, siūlau S.....

VARDAS, PAVARDE

ADRESAS

Šią atkarpą prašome išsiųsti ir, pasirinkus norimą leidinį bei pa-
mėjus siūlomą kainą, atsiųsti leidyklai: LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA,
295 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127.
Pinigų iš anksto siųsti nereikia.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJENAS"

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 544-1228

GUŽAUSKŲ
GELIS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
RIPublic 7-3600 RIPublic 7-9891

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS F. GAIDAS GERAIDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DINA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REPUBLIC 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRGINIA 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 3-1911

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJENOSE

Panevėžiečių šventė Indėnų Kaime

*Pensininkas pradeda
pašalinti savo amžiaus
rudinį*

Prieš daug metų gyvenau Europoje, Lietuvoje. Kukulius istaigos tarnautojas buvau ir patenkintas džiaugiasi ką mūsų maža valstybė galėjo suteikti. Karo viesulas, it tas tornado, mane čiupęs smogė į Kolumbo atrastą šalį — Ameriką. Nepasotinamo skilvio gaminio landžiojau tarp New Yorko dangoraižių, kol patekau į tolimesnio priemiesčio fabriką. Atsiradęs jame išstus 22 metus mąkstinau nuobodžiausius raumenčius. Šiais metais, gegužės mėn. atidars duris fabriko man liepė nešdintis lauk, nes sukakus 65 metams nesu reikalingas.

Nenusiminiau, dvasiniai nepalūžau, o raumenys atsigaavo. Belieka tik išlikti ir džiaugtis gyvenimu. Pavasario dienos man kuždėjo: — Keliauk, grožikis Amerika. Anksčiau buvai prižiūras fabrike, dabar esi laisvas ir turi prągą.

Buvau įtikintas ir netrukus toli likosi rytų rūkose paskendęs New Yorkas. Buickas, neraginamas, šmaikščiai nešėsi į vakarus. Nusprendžiau neskubinti pakelyje lankyti savo senai matytus prietelius ir pasiekus Chicago ilgesniam laikui joje pasilikti. Jaunystės dienų draugas, vienišas gyvenęs Chicagoje senai yra kvietęs laisvai naudotis jo miela pastoge. Pažįnsiu arčiau Chicago ir jos apylinkes. Turiu laiko. Lauksiu šokių šventės.

Vieną birželio šeštadienio rytą į mano kambarį, pro atdarą langą skverbėsi iš kitų gatvės pusės esančio Marquette parko voveračių "šnektos" bei įvairūs sparnuočių čiulbėsiai, kurių rielis šaukė man: — Gana

Tau lovoj tisioti. Kelkis ir eik į gamtą! Pagerbk gražiausių metų laiką — pavasarį.

Lyg paklūsus to šauksmo, greit apsiėmęs žingsniavau parku. Džiaugiasi puikia diepatenktas džiaugiasi ką mūsų maža valstybė galėjo suteikti. Karo viesulas, it tas tornado, mane čiupęs smogė į Kolumbo atrastą šalį — Ameriką. Nepasotinamo skilvio gaminio landžiojau tarp New Yorko dangoraižių, kol patekau į tolimesnio priemiesčio fabriką. Atsiradęs jame išstus 22 metus mąkstinau nuobodžiausius raumenčius. Šiais metais, gegužės mėn. atidars duris fabriko man liepė nešdintis lauk, nes sukakus 65 metams nesu reikalingas.

Dėkojau Jam grūmojus man Dekojau Jam grūmojus man šventu pirštu, kai buvau klystkelėje. Jo malone esu šiandien mąkstinau nuobodžiausius raumenčius. Šiais metais, gegužės mėn. atidars duris fabriko man liepė nešdintis lauk, nes sukakus 65 metams nesu reikalingas.

Grįžtant namo toliau čiaukėjo voveraitės, bet mano sieklis buvo tylu gera. Grįžęs į butą radau Joną atsikėlusį ir apsiėmęs. Besinekučiuojant laikas bėgo greitai.

— Jonai, sakau, vežiojai mane į Union Pier, Beverly Shores ir kitur. Šiandieną norėčiau pasiekti Lemontą, applančyti ten esančius mano pažįstamus. Būk ir toliau malonus kelio vadovas Chicago apylinkėse. — Ankstyvą popietę sėdom į auto, kuris Jono rankose vikriai sukiojosi Chicago gatvėmis kol patekom į Stevensono greitkelį.

Pravažiuojant La Grange vietoje Jonas man dėsto: — Senai esu kviečiamas atsilankyti pas Zigmą, čia pakeliui gyvenanti. Vis buvau užimtas. Šiandien, pravažiuojant pro šalį užsukim į aplankyti ir neilgai trukus toliau tęsime kelionę į Lemontą. Sakau: — Gal bus man nepatogu brautis į svetimus namus? — Tu, Povilai, tyklėk su savo išvedžiojimais, nes šie namai yra lietuviškai svetingi, o ypač pakeleivui. Išsukę iš greitkelio ir trumpai važiuojame sukome į dešinę.

Kitoj kelio pusėj, pamiškėj, didelė juoda lenta su užrašu. — Village of "Indian Head Park". — Tai mes ten važiuojame, pasakė Jonas. — Jonai, negadink, aš nenoriu indėnų nuskalpuotas būti, dar su skalpu noriu grįžti į namus.

— Nenusimink, grįši su savo nuosavu skalpu net į New Yorką.

Nemaniau, kad šios dienos kelionė šiuo kaimu baigsis. Kaimo gatvės indėnų vardais sužymėtos, bet indėnų nematyti. Tylu ramu ir aš nurimau. Įsukus į Pontiac Drive prie vieno namo jau nemažai mašinų pastatytų. Mes priartėję irgi sustojome. Namas tolokai nuogatvės, kaip ir visi kiti, medžiais ir krūmokšniais prisdengęs. Kitoj pusėj namo girdėti lietuviški garsai. Atskubėjęs šeimininkas Zignas Brazilis su džiaugsmu mus sutinka.

— Labai malonu, džiaugiuos jūsų šiandieniniu atsilankymu. Šiandien mano namuose didelė šventė.

Taip kalbėdamas kviečia mus į platų kiemą, kuris upe lin remiasi. Apie plaukiojanti baseiną pavėsyje sustatyti staliukai, kurie savo vaišėmis laukė ragautojų.

Supažindina su besinekučiuojančiais svečiais. Dar keletas atvykusiųjų prisidėjo ir visiems susirinkus šeimininkas pakvietė užimti vietas prie staliukų ir tuojau šeimininko rankose šampano bonkos pradėjo kamščius šokdinti į viršų. Vienas žilagalvis atsislojo ir, kiek prisimenau, šį itaip prašneko.

Ramūnas pamilo Ramūnę. Ramūnės širdelė tuom pačiu suvirpėjo.

Ramūnas Ramūnės meilę žiedeliu atžymėjo. Ramūnės meilę žiedeliu atžymėjo. Ramūnės meilę žiedeliu atžymėjo.

Kas beliko mums tėvams daryti. Bendrai skelbti didelį šeimos džiaugsmą.

Sukviestiesiems ir visiems kitiems. Būkit mūsų džiaugsmo dalyviais mielais. Kelkime taures aukštai, kad jų meilė žydėtų amžinai.

Kelėme taures ir džiaugėmės su maloniais šeimininkais. Kadangi jau nepatogu buvo, palikęs vaišes, toliau keliauti, visą dieną praleidome šiame džiaugsmingame pobūvyje. Pasilikęs norėjau daugiau patirti apie jaunuosius. Pasirodo, ne tik sužieduotuvės, bet ir abiejų mokslo pabaigtuvės. Atseit triguba šventė. Kambariję ant stalo gulėjo diplomai, kuriuos skaičiau: Ramūnas J. Kristopaitis, Doctor of Medicine. Duotas Abraham Lincoln, College of Medicine. Kitas: Ramūnė Brazilis, Bachelor of Science, University of Illinois.

Ramūnas ateinantį pirmadienį jau išvyksta į savo paskyrto miesto — į didelį Los Angeles Veteranų ligoninę su 801 lova atlikti internship'ą. Abu pasirinkę sunkią sritį — jis mediciną, ji chemiją, mažai turėjo laiko pramogoms. Įžengę į paskutiniuosius mokslo metus, likimo vedami savo jaunus žingsnius pasuko ta pačia kryptimi.

Ramūnas šeštadienio vakarą užvertęs savo knygas išėjo į skautų ruošiamą, jūrų dugne puotą. Pas Ramūnę užsukusi vėlokai vakare jos draugė Martytė tarė:

— Ramūnė, dėk į šalį tas viskas knygas ir einame į skautų jūrų dugne puotą praleisti jaunimo tarpė savaitgalį.

Ten Ramūnas sutiko Ramūnę ir palengva išsijebė gili neblėstanti meilė. Artėjant mokslo baigmei pasisakė tėvams, kad abu nori greta viens kito gyvenimo keliu keliauti, ar tai būtų rožėmis klotas, ar aštriais dygliais žarstytas.

Tėvai mielai pritarė jų kilniems troškimams ir šandien sukvietė savo artimuosius šelbia džiaugsmingą žinią. Pasirodo, tėvams priedui dar maloni staigmena. Ramūnės tėvelis kilęs iš paties Panevėžio, o Ramūno, nors nemažą gyvenimo dalį yra praleidęs po jūras besitrunkdamas, kilimo yra į pietus nuo Panevėžio, prie Raguvos. Nors tėvų amžius su tarpu, bet bendra kalba apie bendrus pažįstamus, malonu prisiminimais pasidalinti. Smagu

gali nuteikia tos pačios jaunystės regėtos gražios vietovės. Ta pati gimnazija. Ne vienas mokytojas abiems yra dėstęs, tad ne kartą tėvų veiduose išsiskiria malonius šypsnius.

Iki vėlaus vakaro svečiuodamasis, girdėjau daug gražaus ir malonaus. Mano širdis džiaugsmu virpėjo, matant tokią malonią šeimą. Visi buvusių džiaugėsi, kad jaunieji nebėgo į svetimą kiemą gyvenimo draugo ieškoti. Ramūnas, jausdamas, kad tėvai labai prisirišę prie gimtosios žemės, ypač prie Panevėžio ir jo apylinkių, nutylėjo, kad Ramūnės tėvelis iš ten kilęs. Norėjo saugiai padaryti malonią staigmeną. Paaškęs tikrai buvo didelis džiaugsmas ir šandien šioj nuotaikoj atšvesta panevėziečių šventė indėnų kaime.

Atsiveikindamas linkėjau visiems daug laimės ir džiaugsmo jų gyvenime. Apleisdamas juos tyliai širdyje linkėjau mūsų jaunimui, kad ne vienas pasektų jų pavyzdžiu. Išvykus maniję likosi gilus šio gražaus subuvimo įspūdis, tad bandau spaudoje išlieti savo jausmus. Į Lemontą nuvažiuosiu kitą kartą.

Praeivis

Už dolerį moka 4 Rublius

Sovietų valdžia už dolerį moka 82 kapeikas, pasakoja grįžę turistai. Muitinėje reikia pranešti, kiek dolerių nusivežė į Sovietų Sąjungą. Jeigu pas turistą randa daugiau dolerių, negu lapelyje jis pats užrašo, tai muitinės pareigūnai gali bausti. Atvažiuojantys užsieniečiai privalo rusams pranešti tiksliai žinias ir apie atsivežtą kitokią valiutą.

Bet rusai labai gauda dolerius. Oficialus dolerių kursas yra 82 kapeikos, bet taksiferaurai jau siūlo du rublius už dolerį. Maskvos viešbučiuose ir valgyklose ateina įvairūs meksieriai ir prašinėja dolerių. Masvijos restorane už dolerį siūlo net keturius rublius. Rusai žino, kad oficialus dolerių kursas, bet rusai labiau pasitiki doleriu negu sovietiniu rubliu.

Vilniuje lietuvių bijo dolerio. Jie pasižiūri į Amerikos popierinius pinigus ir atiduoda. Jie yra girdėję, kaip kelis lietuvius rusai nubaudė, tai dolerio jie ir rankas neima. Bet rusai baudų visai nebijo. Turistams jie siūlo net 4 rublius už dolerį, kad tikiai galėtų įsigyti Amerikos valiutos. Mokėdami net po 4 rublius už dolerį, dolerinėse krautuvėse jie gali įsigyti geresnių ir pigesnių prekių.

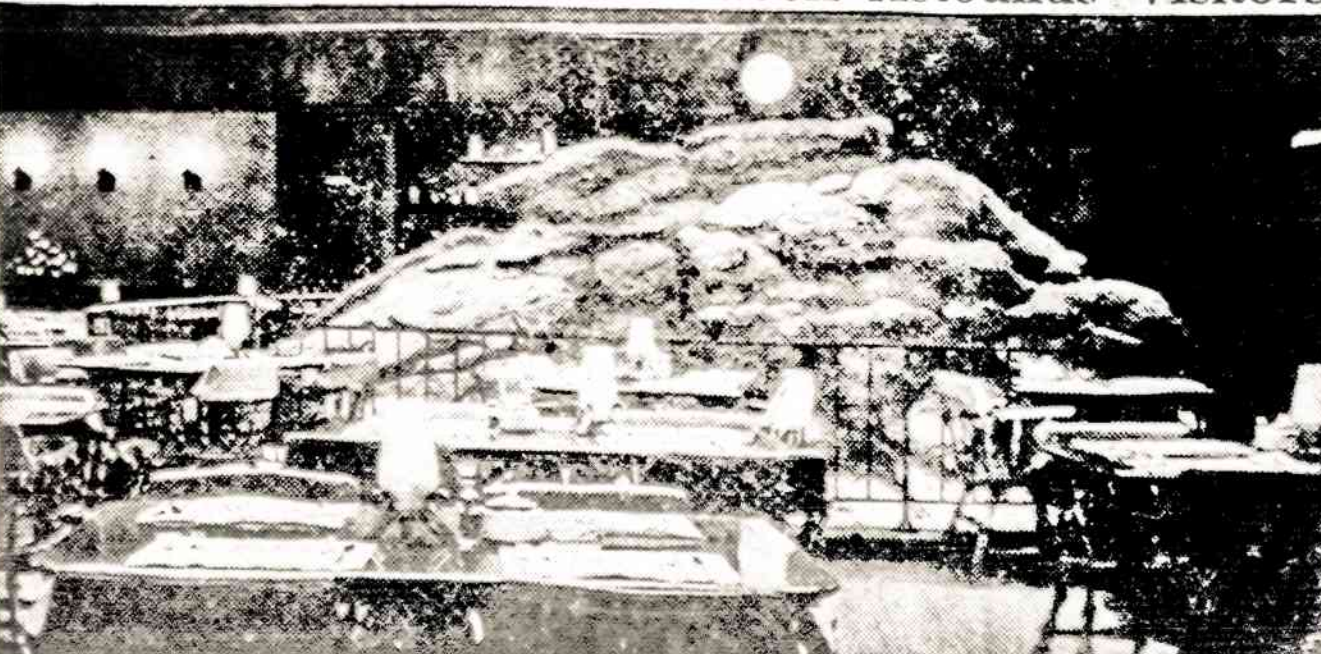
Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

Shaggy Dog Story?

Restaurant Built Around Rock Astounds Visitors

Huge rock makes uniquely decorative "centerpiece" for new Rock City Restaurant.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. KONCIAUS knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4,00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knyga pasiūsiame adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. • Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliniai maistas, doleriniai Certificatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Igu metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Serna asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasisveikinti nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jauniui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizduos, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išiečių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIEŲ ADMINISTRACIJOJE"

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomiai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4,00, o kietuose viršeliuose už \$6,00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiūsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8,00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiuojančių lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, ištęgti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 3 bažnytiniai ir 314 veiksmingų žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, ištęgtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RUŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

SAVININKAS PARDOUDA apartamentinį namą, 23 mažai butai su baldais, \$28,900 pajamų. Dėl ligos parduodu su geriausia pasiūlymu. Patikrinkite vakarais. Tel. 778-5596.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir persitau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKŠTOS KOKYBĖS, KAINOS IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO DARBUOSE
Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo varždžiai, Turckpointing, mūro sutvirtinimas ir valymas, Mūrinių, stalius, cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar
AL BELEAKUS. TEL. 238-8656

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4445 So. ASHLAND AVE.
LA 3-4775
(Currency Exchange Įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
2237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

VISKĄ APIE NAMUS

Taisome (remontuojame) senus namus, stogus, langus, dažome, sutvarkome elektrą, atliekame cemento darbus ir t. t.

SKAMBINTI:

ALEKSUI telef. 927-7186

arba ROMUI telef. 927-5680

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINAI
"NAUJIENOS"

HELP STRENGTHEN
AMERICA'S PEACE POWER
BUY U.S. SAVINGS BONDS

6 KAMBARIU MŪRINIS. Moderni vonia, spintelės, karšto vandens šiluma, 1½ auto garažas. Marquette Parke. \$21,900.
GRAZUS 6 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios. Alumin. langai. Nauja šiluma. Geros pajamos. Marquette Parke. \$87,500.
4 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios, spintelės, nauja šiluma, alumin. langai, 3 automobilių garažas. Tik \$52,000.
2 PO 5 MŪRINIS. Spintelės, nauja šiluma, alumin. langai, 2 auto garažas. Tik \$27,900.
GRAZUS 2 BUTŲ MŪRINIS. Dideli kambariai, modernios virtuvės, vanitės, naujas šildymas, 2 auto garažas. \$36,500.
11 BUTŲ 7 metų mūras. Koklinės plytelės, šaldytuvai ir virimo pečiai, šildymas, alumin. langai. Pajamų apie \$23,000. Apylinkė 59-tos ir Kedzie. \$150,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

SAVININKAS PARDOUDA Marquette Parke 6 kamb. mūrą su 3 mieg., 1½ vonios, 2 mašinų garažas, įrengtas beismantas su baru. Daug prieidu. Tel. GR 4-1113.

1½ AUKŠTO 6 ir 3 kambarių 20 metų modernus art 33' sklypo. Idealiu giminingoms šeimoms.
12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Ivalaus dydžio butai. 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.
MŪRINIS BUNGALOW 5 kambarių — 2 miegami. Centralinis oro šildymas. Garažas. Dideli kambariai, naujai įrengti. 64-ta ir Sacramento. — 24,500.
5 KAMBARIU — 3 miegami, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garažas. Gražiai aptvertas ir apasodintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)

TEL. 436-7878

KEISKITE PINIGĄ Į NAMUS

8 KAMBARIU 1½ aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Įrengtas beismantas. Garažas. Arti 83-čios ir Kedzie. \$32,000.

5½ KAMBARIU MŪRAS. Gazo šildymas. Centralinis air-cond. ir įrengtas beismantas. Daug prieidu. Garažas. Arti Nabisco. \$29,900.

6 BUTŲ LIUKSUS. 2 aukšto mūras ir 4 auto mūro garažas. Gazo šildymas. Penkios palamos — gyventi Marquette Parke. \$69,900.

8 KAMBARIU 1½ aukšto namas. 2 vonios. Gazo šildymas. Platus lotas. Naujas garažas. Arti ofiso. — \$20,900.

2 AUKŠTŲ MODERNUS art 50' mūras. Liukus 6 kambarių butas — narketas, air-cond., balkonai ir 2 modernios patalpos — advokatu, inž. ar daktaru. Marquette Parke. \$44,900.

2 AUKŠTŲ 2 BUTŲ mūras, platus lotas. Garažas. Arti mūras. \$22,000.

7 KAMBARIU MŪRO bungalow, dideli šviesūs kambariai. Gazo šildymas, air-cond. Įrengtas sausas beismantas. Garažas. Marquette Parke. \$21,900.

TVARKINGAS 10 kambarių mūras. Naujas gazo šildymas. Garažas. Arti 70-čios ir Western. \$19,500.

PLATUS BIZNIO LOTAS prie Marquette Parke. \$10,000.

2 BUTŲ beveik naujas mūras, 2 auto garažas, atskiri gazo šildymai, arti oriso. \$37,500.

10 BUTŲ MŪRAS. apie \$15,000 pajamų, arti 65-tos ir Kedzie. \$73,500.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Co., Inc.

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrustu darbininku. Kalnos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiūnas, sav.